14press

Ηλεκτρονικό περιοδικό του 14ου Γυμνασίου Λάρισας

Επανάληψη μήτηρ πάσης μαθήσεως;

Δύο μαθήτριες της Γ' γυμνασίου εκφράζουν τον προβληματισμό τους στο κατά πόσο η επανάληψη της ύλης στις διάφορες βαθμίδες εκπαίδευσης βοηθά την διδασκαλία των μαθημάτων.

Το σπίτι με τις δύο πόρτες

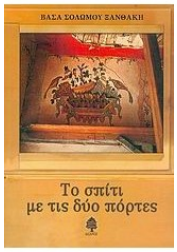

Η Ανδρεοπούλου Ε. αναλύει το βιβλίο της Βάσας Σολωμού-Ξανθάκη «το σπίτι με τις δύο πόρτες». Η συγγραφέας κάνει έναν απολογισμό ζωής, αποτίνοντας φόρο τιμής σε αγαπημένα πρόσωπα και στον αγαπημένο τόπο καταγωγής της, τα Αμπελάκια.

Παιδική παχυσαρκία

Αποτελεί κοινή γνώση ότι η παχυσαρκία αποτελεί ένα μείζον πρόβλημα στο σύγχρονο κόσμο και αυτό αποδεικνύεται καθημερινά ενώ ταυτόχρονα αποτελεί κύριο θέμα επιστημονικών ή μη περιοδικών. Υπολογίζεται ότι περισσότεροι από 1 δις. άνθρωποι διεθνώς είναι παχύσαρκοι και ο αριθμός αυτός αυξάνεται με γεωμετρική πρόοδο.

Editorial

Αγαπητές Φίλες και Αγαπητοί Φίλοι

Αν το περιοδικό μας ήταν έντυπο θα αρχίζαμε με το τυποποιημένο «*Αυτή τη στιγμή κρατάτε στα χέρια σας...*» . Όμως η έκδοσή μας είναι ηλεκτρονική. Προσπαθούμε λοιπόν να επικοινωνήσουμε μαζί σας με ένα καΐκι που προσπαθεί να ανοιχτεί στον ιντερνετικό ωκεανό. Ξέρουμε πως αυτό είναι δύσκολο. Όμως, για να θυμηθούμε τον μεγάλο Αλεξανδρινό, δεν φοβούμαστε «τους Λαιστρυγόνας και τους Κύκλωπας, τον θυμωμένο Ποσειδώνα».

Έχουμε λοιπόν τη σιγουριά του πρωτάρη. Ένα ηλεκτρονικό περιοδικό είναι βέβαια μεγάλο στοίχημα για όλους εμάς που απαρτίζουμε τη συντακτική επιτροπή και γενικότερα την οικογένεια του 14^{ου} Γυμνασίου Λάρισας. Αλλά είμαστε αισιόδοξοι άνθρωποι. Η καθημερινή επικοινωνία με τους μαθητές μας αυτό μας έχει μάθει. Προχωράμε λοιπόν αταλάντευτα!

Το «14 Press» γεννήθηκε και πήρε μορφή από μία παρέα εκπαιδευτικών του 14. Οι συζητήσεις άρχισαν στο γραφείο του Συλλόγου Καθηγητών και συνεχίστηκαν στα όμορφα στέκια της Λάρισας. Εδώ, οι συνομιλίες έδιναν και έπαιρναν για τη μορφή που πρέπει να έχει. Το αν πέτυχαν ή όχι το αφήνουμε στη δική σου κρίση φίλη/ε αναγνώστρια/η.

Στο περιοδικό λοιπόν του σχολείου μας θα βρείτε μόνιμες στήλες που αφορούν τη δουλειά μας, που είναι ταυτόχρονα και μεγάλη μας αγάπη, την παιδεία. Θα δείτε ακόμη άρθρα για την οικολογία, το περιβάλλον, την υγεία. Οι συντάκτες τους δεν πιστεύουν πως έχουν το αλάθητο. Γι' αυτό οι κριτικές σας θα είναι –ειλικρινά- πολύ σημαντικές για εμάς. Τις περιμένουμε λοιπόν. Ταυτόχρονα η στήλη των μαθητών μας εκφράζει τους προβληματισμούς τους και τις αγωνίες τους για το αύριο. Πιστεύουμε πως έχουν και το μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

Τα άρθρα που περιέχει το «14 Press» είναι δουλειά συναδέλφων, που δεν ανήκουν μόνο στο σχολείο μας. Αποτυπώνουν το μόχθο τους και αναδεικνύουν την επιστημονική και παιδαγωγική τους κατάρτιση. Είναι σημαντικές δουλειές. Περιμένουμε και τις δικές σας που είμαστε σίγουροι πως θα διακρίνονται για την ποιότητά τους.

Τελειώνοντας αυτό το σύντομο πρώτο σημείωμα, μας έρχεται στο νου η εικόνα του καϊκιού για το οποίο μιλήσαμε στην αρχή. Θα ήμασταν ευτυχείς αν αρμενίζαμε με αυτό στις απλωσιές του Αιγαίου. Όμως και τώρα αισθανόμαστε το ίδιο. Τελικά η συνάντηση με τον άλλο άνθρωπο είναι το καλύτερο και το ευτυχέστερο που μπορεί να συμβεί…

Καλή Ανάγνωση!
Για τη συντακτική ομάδα
Νίκος Παύλου
Δ/ντής του 14ου Γυμνασίου Λάρισας

Χαιρετισμός από την Περιφερειακή Διευθύντρια Εκπαίδευσης Θεσσαλίας

κ. Πράντζου-Κανιούρα Κωνσταντία

Με ιδιαίτερη χαρά και τιμή χαιρετίζω το **«14 Press»,** το ηλεκτρονικό περιοδικό του 14ου Γυμνασίου Λάρισας, μια πολύ σημαντική έκδοση που τιμά ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα, μια έκφραση δημιουργικής έμπνευσης και πρωτοπορίας, που αναδεικνύει ταυτόχρονα και με τον καλύτερο τρόπο την εφαρμογή καινοτόμων δραστηριοτήτων στο εκπαιδευτικό έργο, αλλά και την αξία της συνεργασίας εκπαιδευτικών - μαθητών της χώρας μας.

Το «14 Press» που γεννήθηκε και πήρε μορφή από μία παρέα εκπαιδευτικών του 14ου Γυμνασίου Λάρισας και έχει ήδη ξεκινήσει το ταξίδι στο χωρόχρονο της εκπαίδευσης, εύχομαι να έχει την τύχη και την επιτυχία να επισφραγίσει την επικράτηση μιας νέας κουλτούρας, μιας νέας αντίληψης για τις σύγχρονες τεχνολογίες και την εφαρμογή τους στην εκπαίδευση.

Συγχαίρω τη συντακτική επιτροπή του «14 Press», τους εμπνευστές για την πρωτοβουλία της έκδοσης, αλλά και όλους τους συντελεστές για τη δυνατότητα που προσφέρουν στην εκπαιδευτική κοινότητα. Ένα βήμα δικό της για να μπορεί να επικοινωνήσει, να εκφραστεί αλλά και να διεκδικήσει με αγάπη για την παιδεία, με μεράκι και μόχθο - έξω από τα «στενά όρια» - το νέο της παιδαγωγικό ρόλο.

Εύχομαι τέλος τέτοιου είδους δίαυλοι επικοινωνίας, που βοηθούν την εκπαιδευτική κοινότητα να συνειδητοποιήσει για άλλη μια φορά τη νέα διάσταση σε θέματα περιβάλλοντος, οικονομίας πρώτων υλών, δημοκρατίας, να αποτελούν βάση έμπνευσης για την καλύτερη άσκηση του εκπαιδευτικού έργου και την ποιοτική αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Χαιρετισμός από το 3ο Γραφείο Δευτεροβάθμιας Εκπ/σης Ν. Λάρισας

Με αφορμή την πρωτοποριακή δημιουργία του ηλεκτρονικού περιοδικού «**14 press**» από εκπαιδευτικούς και μαθητές του 14ου Γυμνασίου Λάρισας, ο προϊστάμενος και το προσωπικό του 3ου Γραφείου αισθάνεται την ανάγκη να επιβραβεύσει τη σύλληψη και υλοποίηση της έμπνευσής σας. Τέτοιες καινοτομίες στο χώρο της εκπαίδευσης αποδεικνύουν ότι το σχολείο δεν παρέχει στείρα γνώση αλλά αξιοποιεί και προβάλλει και τη σχέση του με τις σύγχρονες τεχνολογίες.

Δράσεις και πρωτοβουλίες αυτής της μορφής αναβαθμίζουν το σχολείο, προάγουν τη σχέση του με την κοινωνία και πιστοποιούν ότι μεταξύ των στόχων του είναι και η επικοινωνία.

Σας συγχαίρουμε και σας ευχόμαστε συνέχεια στο πρωτοπόρο έργο σας.

Εκπαιδευτικά θέματα

Ο νέος ρόλος του σχολείου και του εκπαιδευτικού στην κοινωνία της πληροφορίας και των επικοινωνιών.

Πέμ, 04/02/2010 - 06:04 — Αργυρούλη Ε.

Στις τελευταίες δεκαετίες έχουν συντελεστεί τρομακτικές αλλαγές στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών. Είναι επιτακτική, επομένως, ανάγκη της εποχής μας το σχολείο μας – κεντρικός θεσμός της κοινωνίας μας – να εναρμονιστεί και να συμβαδίσει με τις εξελίξεις στις ΤΠΕ, αλλά και να αποτελέσει φυτώριο καλλιέργειας και ανάπτυξης νέων γνώσεων από τους εκπαιδευτικούς και νέων δεξιοτήτων στη μεθόδευση της διδασκαλίας. Εκπαιδευτικών, δηλαδή, ψηφιακά ‘’ εγγράμματων ’’, ικανών να ανταποκριθούν αποτελεσματικά και να δραστηριοποιηθούν δημιουργικά στο μέλλον, παρακολουθώντας και ακολουθώντας τις νέες συνθήκες και γιατί όχι διαμορφώνοντας νέα δεδομένα αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες σε ένα ομολογουμένως αυστηρά συγκεντρωτικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Έχοντας αυτά υπόψη τους, όλο και περισσότερες χώρες στην Ευρώπη αλλά και στον κόσμο ασχολούνται με την εισαγωγή των ΤΠΕ στο εκπαιδευτικό τους σύστημα. Προς αυτή την κατεύθυνση προσανατολίζεται και το δικό μας εκπαιδευτικό σύστημα και πραγματικά έχουν γίνει σημαντικά βήματα τα τελευταία χρόνια. Η προσπάθεια αυτή ξεκίνησε στη δεκαετία του ‘80 με την ανάπτυξη δεξιοτήτων σε τεχνικό, αρχικά, επίπεδο σε σχέση με τον Η/Υ (χειρισμός, προγραμματισμός κ.α.) και συνεχίζεται με την προσπάθεια αναμόρφωσης των υπαρχουσών δομών, καθώς η εισαγωγή των Η/Υ σηματοδοτεί μια σειρά αλλαγών στο σχολείο που αφορούν τόσο στον τρόπο διδασκαλίας και στο ρόλο που καλείται να παίξει ο εκπαιδευτικός σε αυτό το νέο πλαίσιο, όσο και στα αναλυτικά προγράμματα τα οποία θα πρέπει να αναδιαμορφωθούν, ώστε να συμβαδίζουν με τα νέα δεδομένα.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας μέχρι το Συμβούλιο της Στοκχόλμης, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν πάρει σημαντικές αποφάσεις για το μέλλον της Ευρώπης στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και ο μετασχηματισμός των εκπαιδευτικών τους δομών με απώτερο στόχο τη διαμόρφωση κοινής ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής.
Στο πλαίσιο αυτών των αλλαγών, ο σύγχρονος εκπαιδευτικός καλείται

· να ακολουθήσει νέους τρόπους δουλειάς που θα λαμβάνει χώρα στην τάξη, λόγω της εισαγωγής της τεχνολογίας,

· να είναι ικανός να αναλαμβάνει δράσεις με έντονο το διερευνητικό στοιχείο,

· να μπορεί να αξιοποιεί αποτελεσματικά τις Νέες Τεχνολογίες στη διδασκαλία του αντικειμένου του,

· να έχει την ικανότητα να οργανώνει δυναμικά περιβάλλοντα μάθησης,

Σενάριο μαθήματος Ιστορίας "Οι εξελίξεις στην οικονομία και στην κοινωνία"

Σάβ, 30/01/2010 - 01:07 — Παύλου Ν.

(σ. 48-49 του διδ. εγχειριδίου)

ΤΑΞΗ Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ο σκοπός της διδακτικής ενότητας είναι να γνωρίσουν οι μαθητές την κοινωνική και οικονομική κατάσταση των κατοίκων της βυζαντινής αυτοκρατορίας, κυρίως κατά τη Μέση Βυζαντινή Περίοδο (επειδή όμως οι συνθήκες δε διαφέρουν αισθητά, για την καλύτερη παρουσίαση θα χρησιμοποιηθούν και κείμενα παλαιότερων εποχών).

Όσον αφορά την παρουσίαση του μαθήματος επιλέχτηκε η επεξεργασία του από ομάδες. Πιο συγκεκριμένα οι μαθητές θα χωριστούν σε τρεις ομάδες. Στη κάθε μία θα δοθούν διαφορετικά κείμενα/πηγές που θα αναφέρονται στις κοινωνικές διαφοροποιήσεις, στην οικονομία των πόλεων και στο βυζαντινό εμπόριο.

Για την πρώτη ομάδα επιλέχτηκαν αποσπάσματα από το Βίο του Αγίου Φιλάρετου του Ελεήμονα. Σε αυτά αντικατοπτρίζεται ανάγλυφα η κοινωνική ανισότητα και οι διαφοροποιήσεις στον γενικότερο τρόπο ζωής των ανθρώπων που ανήκαν σε διαφορετικές τάξεις.

Τα κείμενα της δεύτερης και της τρίτης ομάδας βρίσκονται στον κόμβο του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού (http://www.fhw.gr/chronos/09/gr/index.html). Σε αυτά αναδεικνύονται πτυχές της βυζαντινής οικονομίας και του βυζαντινού εμπορίου. Μαζί με τα κείμενα δίνονται και οι ερωτήσεις επεξεργασίας, που θα διευκολύνουν τους μαθητές στην κατανόηση των πηγών και δε θα τους απομακρύνουν από το στόχο τους.

Η πορεία της διδασκαλίας θα μπορούσε να έχει την εξής μορφή:

Χρησιμοποιώντας την εφαρμογή των ΤΠΕ Power Point παρουσιάζονται διάφορα στιγμιότυπα από την καθημερινή ζωή των ανθρώπων της Μέσης Βυζαντινής Εποχής. Όλα αυτά συνδέονται με τους όρους-κλειδιά της ενότητας που περιέχει το σχολικό εγχειρίδιο. Δίνονται έτσι και οι κατάλληλες επεξηγήσεις γι’ αυτούς.

· να συντελεί στην οργάνωση του σχολικού προγράμματος και να το προσαρμόζει, όταν απαιτείται, στις συγκεκριμένες ανάγκες των μαθητών του,

· να μπορεί να συνεργάζεται με τους άλλους εκπαιδευτικούς της ίδιας σχολικής μονάδας, αλλά και να μπορεί να συνεργάζεται και να επικοινωνεί με εκπαιδευτικούς άλλων σχολικών μονάδων ανταλλάσσοντας ιδέες και εμπειρίες.

· Και βέβαια, αν θέλουμε να μιλάμε για ουσιαστική εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, πρέπει ο εκπαιδευτικός να καταστεί ικανός να παρακολουθεί τα τεκταινόμενα στο χώρο των τεχνολογικών εξελίξεων και στη συνέχεια να μπορεί να τις προσαρμόζει και να τις ενσωματώνει σύμφωνα με τις διδακτικές του προθέσεις, στις ανάγκες των μαθημάτων ή των μαθητών του.

Κλείνοντας, λοιπόν, επισημαίνω επιγραμματικά τις απαιτούμενες δεξιότητες του σύγχρονου εκπαιδευτικού σε σχέση με τις ΤΠΕ:

Ø Να αντιλαμβάνεται εκείνους τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να αξιοποιηθούν οι ΤΠΕ προκειμένου να εξυπηρετήσουν τις διδακτικές του προθέσεις και κάτω από ποιες προϋποθέσεις μπορεί να γίνει αυτή η αξιοποίηση.

Ø Να είναι σε θέση να εμπλέκει ενεργητικά τους μαθητές στη διαδικασία της μάθησης με τη χρήση της τεχνολογίας.

Ø Να μπορεί να παρακολουθεί τις εξελίξεις στο χώρο των λογισμικών της ειδικότητάς του που προσφέρονται για εκπαιδευτική χρήση και να μπορεί να τα αξιοποιεί αποτελεσματικά.

Ø Να μπορεί να εφαρμόζει συγκεκριμένες αρχές που διέπουν το σχεδιασμό εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, ώστε αυτές να αξιοποιούν κατά παιδαγωγικά ορθό τρόπο τις ΤΠΕ στην τάξη.

Ευαγγελία Αργυρούλη

ΤΟΜΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ Ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

Πέμ, 04/02/2010 - 06:10 — Αργυρούλη Ε.

Στην εποχή μας με τη ραγδαία επιστημονική πρόοδο και τις αλλεπάλληλες κοινωνικοοικονομικές μεταβολές, ο ρόλος του εκπαιδευτικού διαφοροποιείται και γίνεται πολυδιάστατος και απαιτητικός ως προς τον απαραίτητο για το επάγγελμα επιστημονικό και παιδαγωγικό εξοπλισμό. Το παλαιό πρότυπο του παντογνώστη εκπαιδευτικού με το έμφυτο παιδαγωγικό ταλέντο θεωρείται παρωχημένος τρόπος αντιμετώπισης του εκπαιδευτικού έργου, αφού ο σύγχρονος επιστημονικός προβληματισμός επιβάλλει τη θεώρηση του εκπαιδευτικού ως επαγγελματία, που κατέχει ή πρέπει να κατέχει εξειδικευμένες επιστημονικές γνώσεις και άρτια ψυχοπαιδαγωγική κατάρτιση.

Κατόπιν οι μαθητές χωρίζονται , όπως έχει τονιστεί, σε τρεις ομάδες. Κάθε μία αναλαμβάνει να διαβάσει και να επεξεργαστεί τα κείμενα που τους έχουν δοθεί.

Αφού ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία παρουσιάζονται τα συμπεράσματα στην ολομέλεια της τάξης και βγαίνουν τα τελικά συμπεράσματα.

Για να ελεγχθεί αν πράγματι αποκτήθηκαν οι γνώσεις, στη συνέχεια, επιλέγονται μαθητές για να παίξουν ένα παιχνίδι ρόλων. Υποδύονται κάποιοι μέσα από την τάξη τον Δυνατό, τον Πένητα, τον Έμπορο κοκ. Μέσα από αυτή τη διασκεδαστική ενέργεια ο διδάσκων βλέπει πως κινήθηκε η τάξη και αν απέκτησε τα διδακτικά αγαθά.

Τέλος, για να υπάρξει η σύνθεση, ο καθηγητής της τάξης προβαίνει σε σύντομη ανακεφαλαίωση η οποία θα μπορούσε να περιλαμβάνει τα παρακάτω:

« Στη Μέση Βυζαντινή Εποχή οι Αριστοκράτες, οι Δυνατοί αποτελούνταν από την αριστοκρατία των αξιωμάτων και από την αριστοκρατία της γης. Είναι οι διαχειριστές της εξουσίας και μεγάλου μέρους της οικονομίας. Οι αγρότες είναι δεμένοι με τη γη τους. Πάντως η αγροτική παραγωγή μένει στάσιμη.

Η αγροτική, όπως και η αστική οικονομία ήταν εκχρηματισμένες. Στις πόλεις οι έμποροι και οι βιοτέχνες είναι οργανωμένοι σε «συστήματα και τη λειτουργία τους καθόριζε το «Επαρχικόν Βιβλίον». Τέλος το βυζαντινό εμπόριο γνωρίζει άνθηση και η ακτίνα δράσης των εμπόρων διαρκώς μεγάλωνε».

ΠΡΩΤΗ ΟΜΑΔΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Όλα τα κείμενα είναι από το έργο «**Βίος Αγίου Φιλάρετου του Ελεήμονα**»
ed. M. Fourmy-Leroy, Byzantion 9 (1934), 113-167.
(Η μετάφραση είναι του συντάκτη του άρθρου)

1.«Στην χώρα των Παφλαγόνων κατοικούσε ένας άνθρωπος που ονομάζονταν Φιλάρετος, ευγενής….Ήταν πολύ πλούσιος. Είχε στην κατοχή του πολλά ζώα: εξακόσια βόδια, ζεύγη βοοειδών εκατό, οκτακόσια δυνατά άλογα, ογδόντα άλογα και μουλάρια για δουλειές, δώδεκα χιλιάδες πρόβατα, πολλά στρέμματα γης καλλιεργημένης… πολύ ωραία και πανάκριβα. Απέναντι από αυτά ανέβλυζε πηγή που τα άρδευε….Είχε στη δούλεψή του πολλούς δούλους και πολλά κτήματα» (113-115)

2.«Ο (πλούσιος Φιλάρετος) οδηγήθηκε σε μεγάλη φτώχια, και του απέμειναν μόνο ένα ζευγάρι βόδια , ένα άλογο, ένα γαϊδούρι μία αγελάδα με το μοσχάρι της, ένας εργάτης και μία δούλη. Όλα τα κτήματά του αρπάχτηκαν από τους πλούσιους γείτονες και τους γεωργούς. Όταν τον είδαν να φτάνει στα όρια της φτώχειας και να μη μπορεί να κατέχει και να καλλιεργεί τη γη του. άλλοι με τη βία και άλλοι με παρακάλια (πήραν την περιουσία του), και την χώρισαν…(116-117)

Έτσι, η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών είναι μια σημαντική όψη του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού, όψη που συνδέεται τόσο με την εκπαίδευση όσο και με πτυχές του επαγγελματικού τους ρόλου, όπως οι συνθήκες εργασίας, οι προοπτικές σταδιοδρομίας και η επαγγελματική τους ανάπτυξη και καταξίωση. Βελτιώνοντας και εκσυγχρονίζοντας τη βασική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, του προσφέρεται πολύτιμη αρωγή, ώστε να ανταποκρίνεται με επάρκεια και αποτελεσματικότητα στις απαιτήσεις του εκπαιδευτικούέργου.

Ποιοι όμως λόγοι καθιστούν αναγκαία και επίκαιρη την επιμόρφωση;

Η μεταβαλλόμενη φύση του σχολείου και κατ' επέκταση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου, καθιστά απαραίτητη την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών προκειμένου το εκπαιδευτικό σύστημα να προσαρμόζεται στις κοινωνικές και πολιτιστικές απαιτήσεις της μεταβιομηχανικής εποχής και οι εκπαιδευτικοί να βοηθηθούν στη συνειδητοποίηση του σύνθετου επαγγελματικού τους ρόλου. Αποστολή πλέον των εκπαιδευτικών θεωρείται τόσο το '*να μάθουν στους μαθητές πώς να μαθαίνουν'* όσο και *να τους προετοιμάσουν γνωστικά, πνευματικά και ηθικοκοινωνικά* ώστε να διαδραματίσουν το δικό τους ρόλο σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο πλαίσιο κοινωνικών, οικονομικών και πολιτιστικών προκλήσεων (Χρονοπούλου, 1982).

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών όμως δεν είναι χρήσιμη μόνο επειδή η ραγδαία εξέλιξη των επιστημών και η τεχνολογική επανάσταση απαιτούν εκπαιδευτικούς καλύτερα καταρτισμένους και ενημερωμένους για τις πρόσφατες εξελίξεις στις σχετικές με την ειδίκευσή τους επιστήμες. Είναι επίσης αναγκαία γιατί εξασφαλίζει τη συστηματική πληροφόρηση των εκπαιδευτικών σε περιπτώσεις εισαγωγής εκπαιδευτικών καινοτομιών ή μεταρρυθμίσεων και μετριάζει την αναμενόμενη ιδεολογική αντίστασή τους στις προσπάθειες εκσυγχρονισμού (Γκότοβος, 1982). Πρόκειται, για μια αναγκαία, όχι όμως και επαρκή, συνθήκη για την πραγματοποίηση των επιχειρούμενων θεσμικών αλλαγών.

Εξάλλου, η έρευνα (Darling-Hammond, 1990) για τη βελτίωση του σχολικού συστήματος έδειξε ότι η εισαγωγή αλλαγών ή καινοτομιών στην εκπαίδευση, που αγνοεί την κουλτούρα των σχολείων και αντιμετωπίζει την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ως μια γραμμική πορείαεκ των άνω επιβεβλημένη με αποδέκτες παθητικούς εκπαιδευτικούς, είναι καταδικασμένη να αποτύχει. Η επιμόρφωση είναι δυνατό να επιφέρει κάποιες αλλαγές σε μεμονωμένα άτομα, αλλά δεν μπορεί να συντελέσει στη βελτίωση του σχολείου, όταν η επιμορφωτική διαδικασία δε διεξάγεται σε ενδοσχολικό επίπεδο και όταν δεν παρέχονται στη σχολική μονάδα περιθώρια αυτονομίας και αυτοδιαχείρισης της οργανωτικής ανάπτυξης.

3.«Κάποιου φτωχού γεωργού, ενώ καλλιεργούσε το κτήμα του, ξαφνικά ψόφησε το βόδι του. Μη μπορώντας να αντέξει τη ζημιά, άρχισε να κλαίει, να οδύρεται και να λέει στο Θεό: "*Κύριες, δεν είχα τίποτα άλλο από αυτό το ζευγάρι βόδια και μου το στέρησες .Τώρα πως θα θρέψω τη γυναίκα μου και τα εννιά μικρά παιδιά μου, πως θα δώσω φόρους στον βασιλιά και θα πληρώσω τα χρέη μου; Εσύ Κύριε γνωρίζεις ότι ακόμη και το βόδι μου που ψόφησε το είχα αγοράσει με δανεικά. Τώρα δε ξέρω τι να κάνω. Θα εγκαταλείψω λοιπόν το σπίτι μου και θα ξενιτευτώ σε χώρα μακρινή, πριν το μάθουν οι δανειστές μου και πέσουν πάνω μου σαν άγρια σκυλιά*"» (118-119)

4.«(Μία φτωχή γυναίκα) κάθονταν νηστική με τα παιδιά της, και δεν είχε αλεύρι να ζυμώσει ψωμί και να τα θρέψει. Μην αντέχοντας να τα βλέπει πεινασμένα σηκώθηκε και πήγε στη γειτονιά ζητώντας δανεικό ψωμί. Βρήκε ένα, και αφού μάζεψε και άγρια λάχανα πήγε στα παιδιά της και αφού έφαγαν κοιμήθηκαν» (133)

5.«και να οι άρχοντες του χωριού έφεραν (για φαγητό) κριάρια, αρνιά, κοτόπουλα, περιστέρια και διαλεκτό κρασί….Όλα αυτά μαγειρεύτηκαν με τον καλύτερο τρόπο. Αφού στολίστηκε το τραπέζι στο μεγάλο πολυτελές δωμάτιο (:τρίκλινο), εμφανίστηκαν οι βασιλικοί απεσταλμένοι και το βρήκαν πολύ ωραίο. Το αρχαίο τραπέζι στο κέντρο ήταν κατασκευασμένο από ελεφαντόδοντο με χρυσή επένδυση, στρογγυλόσχημο, και πολύ μεγάλο. Κάθισαν σε αυτό τριάντα έξι άνδρες που είδαν σερβιρισμένα φαγητά που ταίριαζαν σε αυτοκράτορες» (138).

6.« (Κατά τη διάρκεια γάμου ο βασιλιάς έδωσε) κτήματα και πολυτελή ρούχα, χρυσάφι και ασήμι, και έργα πολύτιμα από πολύτιμους λίθους, σμαράγδια και ρουμπίνια και μαργαριτάρια και μεγάλα σπίτια» (145)

Νικόλαος Παύλου

Η αναγκαιότητα της επιμόρφωσης προκύπτει επίσης και από τη γενική παραδοχή ότι η εκπαίδευση του επαγγελματία εκπαιδευτικού δεν μπορεί να σταματά με τον πρώτο διορισμό. Αντίθετα, επιβάλλεται η συνεχής επιστημονική ενημέρωσή του προκειμένου η εκπαιδευτική διαδικασία να είναι αποτελεσματική και οι «πελάτες» του-μαθητές και γονείς-ικανοποιημένοι.

Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση, εκτός της βελτίωσης που επιφέρει και της βοήθειας που προσφέρει στους εκπαιδευτικούς κατά την άσκηση των καθημερινών επαγγελματικών καθηκόντων τους, στηρίζει διττά τη διαδικασία της προσωπικής τους ανάπτυξης (Ματσαγγούρας, 1995): Αρχικά, παρέχει ευκαιρίες εξέλιξης προδιαθέσεων, εμφάνισης νέων δεξιοτήτων και απόκτησης αυτογνωσίας μέσα από τη διαδικασία του στοχασμού), αρετών που επηρεάζουν την επαγγελματική, αλλά ταυτόχρονα καθορίζουν και την ατομική ευαισθησία του εκπαιδευτικού. Κατά δεύτερο λόγο συντελεί στην απόκτηση επιπλέον προσόντων, γεγονός που συνδέεται άμεσα από την ίδια την καριέρα και την εξέλιξη του εκπαιδευτικού στηνεκπαιδευτικήιεραρχία.

Κρίνεται, τέλος, χρήσιμο να επισημανθεί ότι η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών εντάσσεται στη φιλοσοφία της δια βίου παιδείας (Τρούλης, 1985, Day, 1999) τον ακρογωνιαίο λίθο της κοινωνίας της μάθησης. Αν όμως πρωταρχικό αξίωμα της δια βίου μόρφωσης αποτελεί η θέση ότι κάθε άτομο σε όλη τη διάρκεια της ζωής του δικαιούται να μαθαίνει και να αναπτύσσεται σφαιρικά ως προσωπικότητα, τότε η επιμορφωτική διαδικασία είναι μια πολλαπλή πρόκληση για τον εκπαιδευτικό, αφού συνάγει δραστηριότητες που εμφανώς αφορούν τη μεθόδευση της προσωπικής του, συνεχούς και πολυεπίπεδης, αυτοεξέλιξης και άδηλα θέτει προβληματισμούς για το νέο ρόλο που καλείται να διαδραματίσει *ο εκπαιδευτικός ως μεταλαμπαδευτής*, *μεσολαβητής και διευκολυντής του πνεύματος της δια βίου μάθησης στους μαθητές*.

Έτσι επειδή

- · Οι εξελίξεις και η ανανέωση των γνώσεων σε όλους τους τομείς της γνώσης και της επιστήμης ακολουθούν επιταχυνόμενο ρυθμό.
- · Στους τομείς της παιδαγωγικής και της ψυχολογίας πραγματοποιούνται διαρκώς νέες έρευνες, δοκιμάζονται νέοι τρόποι διδασκαλίας και εμπλουτίζεται διαρκώς η σύγχρονη εκπαιδευτική τεχνολογία.

· Η επιμόρφωση διαδραματίζει στρατηγικό ρόλο σε κάθε προσπάθεια για την αναβάθμιση της εκπαίδευσης και στην ποιοτική ανανέωση των παιδαγωγικών πρακτικών.

· Η συντριπτική πλειονότητα των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχουν παρακολουθήσει περιορισμένα μαθήματα παιδαγωγικής και διδακτικής κατάρτισης κατά τη διάρκεια των βασικών τους σπουδών, γεγονός που τους οδηγεί όχι πλήρως προετοιμασμένους στο διδακτικό επάγγελμα και ενισχύει τον εμπειρισμό και την αναπαραγωγή ξεπερασμένων διδακτικών μεθόδων.

· Η σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού μεταβάλλεται σε συνάρτηση με τη μετατροπή της Ελλάδας από χώρα αποστολής σε χώρα υποδοχής μεταναστών, με σοβαρές επιπτώσεις στο εκπαιδευτικό έργο. Όλο και περισσότερο οι εκπαιδευτικοί καλούνται να εργαστούν σε μια αυξανόμενη ποικιλομορφία μαθητών με διαφορετικό κοινωνικό, πολιτιστικό και εθνικό υπόβαθρο.

· Με τη ραγδαία εξέλιξη των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και με την κυριαρχία της κινούμενης εικόνας στους τομείς ενημέρωσης και ψυχαγωγίας, μεταβάλλονται αντίστοιχα και οι ανάγκες που καλείται το σχολείο να καλύψει.

· Παρατηρούμε σήμερα ένα έντονο ενδιαφέρον για θέματα όπως το περιβάλλον, η υγεία (π.χ. κάπνισμα), η σχέση των δύο φύλων και η θέση της γυναίκας στη σύγχρονη κοινωνία, τα άτομα με ειδικές ανάγκες και τέλος η ομαλή και σταδιακή ένταξη των ατόμων των σωφρονιστικών καταστημάτων στην κοινωνία.

Η αρχική εκπαίδευση όπως και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στη συνέχεια πρέπει να απαντούν στις παραπάνω ανάγκες και ταυτόχρονα να καλύπτουν και τις απαιτήσεις που προκύπτουν από τις νέες ανάγκες της εκπαίδευσης και της κοινωνίας. Για να μπορούν να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά σε όλες αυτές τις σύνθετες απαιτήσεις, πρέπει να είναι ενημερωμένοι σχετικά με τις πιο πρόσφατες έρευνες στην ειδικότητά τους, καθώς επίσης να έχουν παιδαγωγικές γνώσεις, προκειμένου να εκτελέσουν υψηλής ποιότητας διδακτικό έργο. Ταυτόχρονα, είναι ουσιαστικό και αναγκαίο να υπάρξει μια σύνδεση μεταξύ των θεωρητικών διαστάσεων της εκπαίδευσής τους και της πρακτικής στην τάξη.

Για όλους, λοιπόν, αυτούς τους λόγους, απαιτείται επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στους εξής τομείς:

- ♦ **Στις νέες παιδαγωγικές αντιλήψεις και διδακτικές μεθόδους** (π.χ. διαθεματικότητα, μέθοδος project, σύγχρονες παιδαγωγικές αντιλήψεις και θεωρίες μάθησης, αυτενέργεια μαθητών, ομαδοσυνεργατική μέθοδος διδασκαλίας).

- ♦ **Στις νέες τεχνολογίες** και στην εφαρμογή τους τόσο στη διδακτική διαδικασία, όσο και στην αυτοεπιμόρφωσή των ίδιων αλλά και των μαθητών.
- ♦ **Στα νέα αντικείμενα** που έχουν εισαχθεί στο σχολικό πρόγραμμα (π.χ. Περιβαλλοντική εκπαίδευση, Αγωγή Υγείας, Ισότητα των δύο φύλων), αλλά και στους νέους τύπους σχολείων (π.χ. Σχολεία Ειδικής Αγωγής, Σχολεία Δεύτερης ευκαιρίας).

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στους τομείς αυτούς θα αποτελέσει ένα πολύτιμο οπλοστάσιο γι αυτούς, καθώς θα τους δώσει τα απαραίτητα προσόντα και θα τους καταστήσει ικανούς να ανταπεξέλθουν και να ανταποκριθούν με αποτελεσματικότητα στις αυξημένες απαιτήσεις και προσδοκίες του επαγγέλματός τους.

Ευαγγελία Αργυρούλη

Παιδική παχυσαρκία - η σύγχρονη επιδημία

Σάβ, 30/01/2010 - 01:22 — Χατζηπανταζή Μ.

Ανάγκη για παρέμβαση…….

Αποτελεί πλέον κοινή γνώση ότι η παχυσαρκία αποτελεί ένα μείζον πρόβλημα στο σύγχρονο κόσμο και αυτό αποδεικνύεται καθημερινά στην εργασία μας και τη διασκέδασή μας ενώ ταυτόχρονα αποτελεί κύριο θέμα επιστημονικών ή μη περιοδικών. Υπολογίζεται ότι περισσότεροι από 1 δις. άνθρωποι διεθνώς είναι παχύσαρκοι και ο αριθμός αυτός αυξάνεται με γεωμετρική πρόοδο. Αυτό όμως που πραγματικά «σοκάρει» είναι η αυξημένη επίπτωση της παχυσαρκίας στην παιδική και εφηβική ηλικία. Σύμφωνα με επιδημιολογικά δεδομένα, η παχυσαρκία, μεταξύ των ετών 1963 -2004, διπλασιάστηκε στα παιδιά ηλικίας 2-5 ετών (από 5% σε 14%), τετραπλασιάστηκε στα παιδιά ηλικίας 6-11 ετών(από 4% σε 19%), τριπλασιάστηκε στους εφήβους (από 5% σε 17%) ενώ και το 12% των βρεφών ηλικίας 6-23 μηνών είναι υπέρβαρα.

ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ Η ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ;

Η ταχεία αύξηση της παιδικής παχυσαρκίας, σύμφωνα με όλα τα στοιχεία, οφείλεται στην τεράστια αλλαγή του τρόπου ζωής, που ακολουθεί το «Δυτικό» πρότυπο. Όσον αφορά στα παιδιά, το παιχνίδι σε αυλές και πλατείες έχει πλέον αντικατασταθεί από τα «playstation» και τα παιχνίδια στον ηλεκτρονικό υπολογιστή, που μεταφράζονται σε καθιστική ζωή. Οι γονείς εργάζονται αρκετές ώρες και η κλασική μεσογειακή διατροφή για την οποία ήμασταν περήφανοι κάποτε, έδωσε τη σκυτάλη της στα έτοιμα φαγητά (fast food) που αποτελούνται από τρόφιμα υψηλής θερμιδικής πυκνότητας και συνήθως μικρής θρεπτικής αξίας. Οι έντονοι ρυθμοί και οι πολλές ώρες απουσίας από το σπίτι έχουν αυξήσει τη συχνότητα γευμάτων εκτός σπιτιού (συνήθως ένα μεγάλο γεύμα την ημέρα).

Υποστηρίζεται βέβαια ότι για την παχυσαρκία «φταίνε» και τα γονίδια, δηλ. διαταραχές στο γενετικό μας υλικό που προδιαθέτουν κάποια άτομα να γίνουν παχύσαρκα. Πραγματικά, η γενετική προδιάθεση πάντα υπήρξε πιθανή αιτία στην ανάπτυξη της παχυσαρκίας και γίνεται πολλή συζήτηση και εκτεταμένη έρευνα για την ταυτοποίηση συγκεκριμένων γονιδίων και διαταραχών που αυξάνουν την όρεξη ή μειώνουν τον κορεσμό ή διαταράσσουν το φυσιολογικό μεταβολισμό. Όμως η γενετική από μόνη της, δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη δραματική αύξηση της παχυσαρκίας. Το σενάριο που ερμηνεύει καλύτερα την πραγματικότητα είναι ότι τα άτομα με κάποια γενετική προδιάθεση που εκτίθενται σε ένα «κακό» περιβάλλον με κακή διατροφή και λίγη άσκηση, γίνονται παχύσαρκα.

ΓΙΑΤΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΖΕΙ Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ;

Είναι γνωστό ότι η παχυσαρκία συνοδεύεται από υπέρταση, σακχαρώδη διαβήτη, αυξημένη χοληστερίνη, καταστάσεις που συνδέονται με αυξημένο κίνδυνο καρδιαγγειακών νοσημάτων. Όμως αυτό που «σοκάρει» είναι ότι τέτοιες και ανάλογης βαρύτητας διαταραχές διαπιστώνονται σε μεγάλο ποσοστό και στα παιδιά και στους εφήβους. Μια «τραγική» πρόβλεψη είναι ότι αν η παχυσαρκία συνεχίζει να αυξάνεται με το σημερινό ρυθμό τότε 1 στα 3 νεογνά που γεννήθηκαν το 2000 θα αναπτύξουν μελλοντικά σακχαρώδη διαβήτη. Επιπρόσθετα, φαίνεται ότι η παιδική παχυσαρκία συνοδεύεται από υπέρταση, διαταραχές των λιπιδίων, σύνδρομο άπνοιας στον ύπνο κ.λ.π

Επίσης η παιδική παχυσαρκία συνοδεύεται από έντονες ψυχοκοινωνικές διαταραχές (χαμηλή αυτοεκτίμηση, προβλήματα συμπεριφοράς) που αποτελούν σημαντικό πρόβλημα γιατί μειώνουν την κοινωνικότητα και αυξάνουν την απομόνωση και την εσωστρέφεια των παιδιών επιδεινώνοντας περαιτέρω το πρόβλημα της παχυσαρκίας

ΠΑΧΥΣΑΡΚΑ ΠΑΙΔΙΑ – ΠΑΧΥΣΑΡΚΟΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ;

Η παχυσαρκία φαίνεται ότι εμμένει με αποτέλεσμα τα παχύσαρκα παιδιά να γίνονται οι αυριανοί παχύσαρκοι ενήλικες, με τις γνωστές συνέπειες. Βέβαια σε αυτό βοηθά και το θετικό για παχυσαρκία οικογενειακό ιστορικό. Ένα παιδί με παχύσαρκους γονείς κινδυνεύει σαφώς περισσότερο να γίνει παχύσαρκος ενήλικας. Σημασία έχει και η βαρύτητα, η ηλικία και η χρονική διάρκεια εγκατάστασης της παχυσαρκίας. Πρέπει να γνωρίζουμε ότι οι παχύσαρκοι έφηβοι έχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να γίνουν παχύσαρκοι ενήλικες συγκριτικά με τα παχύσαρκα παιδιά. Εκτιμάται ότι το 70% των παχύσαρκων προεφηβικών παιδιών και το 80% των παχύσαρκων εφήβων γίνονται παχύσαρκοι ενήλικες.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Παρά την εξέλιξη της επιστήμης**, η πρόληψη, η έγκαιρη αναγνώριση και η παρέμβαση** κυρίως με υγιεινοδιαιτητικές συστάσεις, αποτελούν σημαντικά βήματα στην αντιμετώπιση του προβλήματος Τα παιδιά είναι ευάλωτα στις κοινωνικές και περιβαλλοντικές πιέσεις που οδηγούν σε αύξηση της παχυσαρκίας. Αν και είναι δυνατόν να τα ενθαρρύνουμε έτσι ώστε να αυξήσουν τον αυτοέλεγχο έναντι των πειρασμών και να τους παρέχουμε τις κατάλληλες γνώσεις και δεξιότητες προκειμένου να κάνουν καλύτερες επιλογές, δεν μπορούμε να περιμένουμε απ' αυτά να σηκώσουν το βάρος της ευθύνης για τον έλεγχο του βάρους τους. Η ευθύνη αυτή βαρύνει την οικογένεια, το σχολείο, την κοινότητα και την πολιτεία.

Μαρία Χατζηπανταζή

Άθληση

Παιδί και Α-κίνηση-Α

Τετ, 24/02/2010 - 13:55 — Γεροκώστα Κ.

Είναι γνωστό ότι η σημερινή μορφή ζωής των ανθρώπων στις πόλεις δεν θυμίζει τις ανάλογες μορφές και ρυθμούς που ίσχυαν πριν από λίγες μόνο δεκαετίες.Πριν λίγα χρόνια η Λάρισα ήταν μια επαρχιακή πόλη που γρήγορα εξελίχθηκε σε μια μεγαλούπολη με αποτέλεσμα:

- ♦ οι μονοκατοικίες με αυλές που υπήρχαν ακόμα και στο κέντρο και όχι μόνο στις συνοικίες, να έχουν δώσει τη θέση τους σε πολυόροφες οικοδομές,
- ♦ τα ακάλυπτα οικόπεδα και οι αλάνες έχουν οικοδομηθεί πυκνότατα και βέβαια δεν έχουν προβλεφθεί επαρκείς χώροι άθλησης και ψυχαγωγίας (όπως ανοιχτά πάρκα, γυμναστήρια κλπ.)

Αποτέλεσμα των συγκεκριμένων οικιστικών παρεμβάσεων είναι τα παιδιά, από μικρή ηλικία, να στερούνται χώρων άθλησης, ψυχαγωγίας και καθημερινού παιχνιδιού. Προσπαθούν να βολέψουν τις παρέες και τα παιχνίδια στα περιορισμένα μπαλκόνια και στα στενά και παραφορτωμένα παιδικά δωμάτια.

Έτσι στερούνται την ελεύθερη έκφραση των κινητικών τους δυνατοτήτων, την ανεμελιά του παιχνιδιού, την ανάπτυξη της κοινωνικότητας, λόγω έλλειψης παρέας και ομαδικότητας.

Τα παιδιά πέφτουν σε κινητική απάθεια με αποτέλεσμα να ξεχνούν απλά πράγματα, όπως πώς τρέχει κάποιος, πώς παίζει, ακόμα - ακόμα πώς φωνάζει χωρίς να το μαλώσουν γιατί ενοχλεί.

Η σκληρή μαθητική ζωή τα οδηγεί σε μια παρατεταμένη ακινησία στην καρέκλα (σχολείο - εξωσχολικά μαθήματα - διάβασμα στο σπίτι - υπολογιστής) ή στον καναπέ (τηλεόραση - ηλεκτρονικά παιχνίδια κλπ.) για πολλούς μήνες του χρόνου. Το τρίμηνο διάλειμμα το καλοκαίρι με κάποιες δραστηριότητες (θάλασσα - βουνό - ή χωριό) δεν μπορεί να ισοσκελίσει το έλλειμα κίνησης.

Εκπαίδευση και Αθλητισμός

Όνοματεπώνυμο Συντάκτη: Κουκούλης Γεώργιος

Ο αθλητισμός αποτελεί μία από τις σημαντικότερες διαχρονικές αξίες με μεγάλες κοινωνικές προεκτάσεις διότι απευθύνεται σε ευρύτατο κοινό κάθε ηλικίας, φύλου και κοινωνικής ή επαγγελματικής τάξεως.

Πρώτοι οι Έλληνες χρησιμοποίησαν τη σωματική άσκηση όχι μόνο ως μέσο απόκτησης σωματικής ρώμης αλλά και αρετής**. Η γύμναση του σώματος στις ελληνικές πόλεις δεν ήταν ποτέ αυτοσκοπός**. Ανεξάρτητα από τις πολιτειακές και κοινωνικές τους διαφορές ή τις διαφορετικές αντιλήψεις, αποτελούσε το μισό της όλης εκπαιδευτικής διαδικασίας και θεωρείτο μέσο αγωγής με πρότυπο τον ιδανικό πολίτη: γυμνασμένο στο σώμα και ολοκληρωμένο στο νου και στην ψυχή.

Η αναγκαιότητα της αθλητικής αγωγής και του αθλητικού ιδεώδους προβάλλεται ακόμη πιο έντονα σήμερα και η πολιτεία αναγνωρίζει την κορυφαία σημασία που διαδραματίζει ο Αθλητισμός στις σύγχρονες κοινωνίες. Η εξέλιξη του πολιτισμού και η ανάδειξη των ανθρωπιστικών αξιών συνδέεται άμεσα με την αύξηση της συμμετοχής των πολιτών στις αθλητικές δραστηριότητες.

Σήμερα που ο άνθρωπος έχει κορεσθεί από τα καταναλωτικά αγαθά και την καθιστική ζωή, η μόνη διέξοδος είναι ο αθλητισμός και τα σπορ γιατί βελτιώνουν την υγεία, συντείνουν στη απόκτηση δύναμης και σφριγηλότητας, προσφέρουν χαρά και ψυχαγωγία, ξεπερνούν την κοινωνική απομόνωση και συμβάλλουν στην ανάπτυξη κοινωνικών επαφών, χαρίζοντας ψυχική και κοινωνική ευεξία.

Θα πρέπει, ωστόσο, να υπογραμμιστεί ιδιαίτερα η ηθικοπλαστική συμβολή του αθλητισμού, καθώς αποτελεί μέσο διαμόρφωσης και ανάδειξης της προσωπικότητας του ατόμου, επιτρέποντάς του να επιδρά πάνω στα θετικά του χαρακτηριστικά, να διορθώνει τα αρνητικά, να αυξάνει τη δημιουργικότητά του και να τονώνει την αυτοπεποίθησή του .

Ιδιαίτερη σημασία αποκτά η συμβολή του αθλητισμού στα παιδιά. Μέσα στην αθλητική ομάδα το παιδί βιώνει την ανάγκη της επικοινωνίας, της δημιουργίας πνεύματος

Λύση για την ακίνητη καθημερινότητα των παιδιών είναι ο αθλητισμός, που προσφέρεται στις αστικές και ημιαστικές περιοχές σε αρκετούς χώρους και με πολλές μορφές (αθλοπαιδιές - κολύμβηση - στίβος - τέννις κλπ.)

Είναι αρκετά τα παιδιά των ηλικιών 8 ετών και άνω που αθλούνται και εκτονώνονται στους χώρους άθλησης, και οι δραστηριότητες αυτές συμβάλλουν ουσιαστικά στην σωστή ανάπτυξη όχι μόνο του σώματος αλλά και του μυαλού και του χαρακτήρα. Ο αθλητισμός, η κίνηση γενικότερα, είναι ο'τι καλύτερο μπορεί ένας γονιός να προσφέρει στο παιδί του, ο'τι καλύτερο μπορεί να διδάξει ένας δάσκαλος στο μαθητή, είναι ο'τι καλύτερο μπορεί να υιοθετήσει και να ενστερνιστεί ένα παιδί που θέλουμε να αναπτύξει μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα.

Και είναι βέβαια ο'τι χειρότερο, να σταματάει ένα παιδί να αθλείται όταν φτάνει στις Γυμνασιακές ή Λυκειακές τάξεις της εκπαίδευσης, επειδή δεν προλαβαίνει να διαβάσει ή να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των εξωσχολικών μαθημάτων.

Ένας σοφός καταμερισμός του χρόνου και ένας σωστός προγραμματισμός μπορεί να χωρέσει εκτός από τα κάθε είδους μαθήματα και τον αθλητισμό, ο οποίος πραγματικά θα βοηθήσει την σωστή ανάπτυξη των κινητικών και πνευματικών δεξιοτήτων του μαθητή.

Διαπιστώνουμε ότι ζούμε σε απαιτητικές εποχές που όσο περνούν τα χρόνια γίνονται από απαιτητικότερες έως απάνθρωπες για όλες τις ηλικίες. Θα πρέπει να οπλίσουμε τα παιδιά μας όχι μόνο με πνευματικά εφόδια, αλλά το κυριότερο, με σωματικές αντοχές που θα τα στηρίζουν στα βαρυφορτωμένα και απαιτητικά καθήκοντα που ζητούμε να φέρουν σε πέρας. Ένα δυνατό σώμα χτίζει ένα δυνατότερο μυαλό. Λίγες ώρες άθλησης και εκτόνωσης μπορούν να βοηθήσουν το παιδί σε οποιαδήποτε βαθμίδα εκπαίδευσης κι αν βρίσκεται, οποιαδήποτε φάση της ζωής του και αν διανύει, να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του χωρίς άγχος, με απόλυτη σιγουριά και αυτοπεποίθηση.

Γεροκώστα Κωνσταντίνα

συνεργασίας, της αλληλεξάρτησης και της αλληλεγγύης, ακόμη και με θυσία της προσωπικής προβολής. Μέσα στην ομάδα το παιδί μαθαίνει να υποτάσσει την ατομικότητά του για το καλό της, να νιώθει πως πέρα από ανεξάρτητο άτομο είναι μέλος της, να υπερασπίζεται όχι μόνο την ατομική του τιμή αλλά και την τιμή της ομάδας όπου ανήκει και εκπροσωπεί.

Με αυτή την έννοια οι αθλητικές δραστηριότητες υπηρετούν μεγάλο ηθικό αλλά και κοινωνικό σκοπό και προς την κατεύθυνση αυτή ούτε η φυλή, ούτε η θρησκεία ή η γλώσσα, ούτε η πολιτική τοποθέτηση ή η κοινωνική τάξη μπορούν να αποτελέσουν στοιχεία διαφορών.

Ο διαπολιτισμικός χαρακτήρας του αθλητισμού είναι αυτός που μπορεί με σωστούς χειρισμούς να βοηθήσει στην άρση του κοινωνικού αποκλεισμού, ομάδων και μειονοτήτων (φυλετικών και θρησκευτικών) που παραμένουν στο περιθώριο. Έτσι, σε περιοχές όπου η πολιτιστική πολυμορφία και οι οξυμένες κοινωνικές συνθέσεις είναι δεδομένες, ο αθλητισμός μπορεί να αποτελέσει μοχλό κοινωνικοποίησης και να ωθήσει τη συμμετοχή στα κοινά δρώμενα.

Συνοψίζοντας, έχει γίνει πλέον συνείδηση σε όλους μας ότι η άθληση πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής δραστηριότητας του σύγχρονου ανθρώπου. Είναι μέσο παιδείας που διδάσκει το σεβασμό, την αυτοπειθαρχία, τις αρχές του τίμιου αγώνα, το ομαδικό πνεύμα, τη συντροφικότητα και την καταπολέμηση του ρατσισμού.

Έχουμε, λοιπόν, χρέος εμείς ως εκπαιδευτική κοινότητα να στρέψουμε όσο το δυνατόν περισσότερους μαθητές στην άθληση , μη προσβλέποντας απαραίτητα στον πρωταθλητισμό, αλλά ενθαρρύνοντάς τους να συμμετέχουν σε μια μορφή ενασχόλησης, που θα έχει ως στόχο την επίτευξη όλων των παραπάνω και την καταπολέμηση της τάσης των μαθητών για καθιστική ζωή, μέσω της συμμετοχής τους σε ομάδες.

Κουκούλης Γεώργιος

Καθηγητής Φυσικής Αγωγής

Διευθυντής Γυμνασίου Τσαριτσάνης

Περιβάλλον

ΚΑΠΟΙΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΘΕΙ Ο ΠΛΑΝΗΤΗΣ ΜΑΣ

Τρί, 16/02/2010 - 15:16 — Τσιόπας Α.

Παρατηρώντας στην εικόνα την λευκή αρκούδα πάνω σε υπολείμματα πάγων αντιλαμβανόμαστε την δραματική συρρίκνωση των πάγων στην αρκτική. Το γεγονός αυτό δεν είναι άσχετο με την ρύπανση του περιβάλλοντος η οποία στη συνέχεια έφερε τις κλιματικές αλλαγές. Καταθέτω παρακάτω κάποιες σκέψεις –προτάσεις που αφορούν το περιβάλλον και τη σωτηρία του.

1. Ρύπανση:

α) Μείωση της ρύπανσης του εδάφους του αέρα και του νερού (στο υπέδαφος, στα ποτάμια, στις λίμνες και στη θάλασσα) από τα φυτοφάρμακα και τα λιπάσματα.

Με

i) Σωστή ενημέρωση των αγροτών για λογική διαχείριση των φυτοφαρμάκων των λιπασμάτων και του νερού (όχι στην κατασπατάληση αυτού του πολύτιμου αγαθού που μας πρόσφερε η φύση).

ii) Επιθετική προώθηση της βιοκαλλιεργειας και σταδιακή αντικατάσταση της συμβατικής καλλιέργειας για υγιεινά προϊόντα και μικρότερη επιβάρυνση του περιβάλλοντος.

β) Μείωση της ρύπανσης από τις βιομηχανίες και τις βιοτεχνίες

Με

i) Εφαρμογή των νόμων και των οδηγιών κάθε κράτους και των αποφάσεων διασκέψεων, συνεδρίων και πρωτοκόλλων (πχ. Κιότο, κλπ).

ii) χρήση κάθε μορφής φίλτρων (ανεξαρτήτου κόστους) για την συγκράτηση των τοξικών και μη τοξικών αερολυμάτων (διάφορα οξείδια, σκόνη μεταλλείων κλπ.) που ελευθερώνονται στην ατμόσφαιρα.

iii) Επεξεργασία των υγρών και των στερεών αποβλήτων (δηλητήρια, βαριά μέταλλα). Στην προσπάθεια αυτή η πολιτεία πρέπει να βοηθήσει δίνοντας οικονομικά κίνητρα.

γ) Μείωση της ρύπανσηςαπό τα αστικά λύματα και κάθε μορφής σκουπίδια.

Με

i) Επεξεργασία των λυμάτων με βιολογικό καθαρισμό πριν τα διοχετεύσουμε στο περιβάλλον.

ii) Ανακύκλωση των σκουπιδιών έτσι ώστε να καταλήγουν στους ΧΥΤΑ (χώροι υγειονομικής ταφής) όσο το δυνατόν λιγότερα σκουπίδια.

iii) Ευαισθητοποίηση των πολιτών και των μαθητών ειδικά σε θέματα ανακύκλωσης από τα ΜΜΕ, την πολιτεία, αυτοδιοίκηση και το σχολείο με προγράμματα, σεμινάρια, συνέδρια και ημερίδες.

δ) Μείωση της ρύπανσης από τα μέσα μεταφοράς.

i)Αντικατάσταση των συμβατικών καυσίμων από βιοκαύσιμα (πετρέλαιο από φυτά, βιοαιθανόλη, Υδρογόνο κλπ) που θα ρυπαίνουν λιγότερο.

ii)Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός των μέσων μαζικής μεταφοράς (μετρό, σιδηρόδρομος, λεωφορεία) για να μην χρησιμοποιούν οι πολίτες τα Ι.Χ. αυτοκίνητά τους.

2. Εξοικονόμηση Ενέργειας:

α) Ορθολογική χρήση της ήδη παραγόμενης με τα συμβατικά ρυπογόνα μέσα και όχι σπατάλη αυτής:

πως;

α1) Σωστή ενημέρωση του κοινού από τα ΜΜΕ, άλλο έντυπο και ψηφιακό υλικό, αλλά και μέσα από το σχολείο ευαισθητοποιώντας τους μαθητές τους νέους πλέον κατοίκους της Γης, μέσα από περιβαλλοντικά προγράμματα και όχι μόνο (τα μηνύματα μπορούν να περάσουν στους μαθητές και μέσα από κάθε μάθημα).

α2) Αντικατάσταση των λαμπτήρων πυράκτωσης με οικονομικούς λαμπτήρες μεγάλης διάρκειας.

β) Καλύτερη ενεργειακή συμπεριφορά των κτιρίων:

πως;

β1) Θερμική μόνωση των κτιρίων με νέα υλικά προηγμένης τεχνολογίας.

β2) Συντήρηση των καυστήρων κεντρικής θέρμανσης για καλύτερη και οικονομικότερη λειτουργία αυτών.

β3) να κατασκευάζονται με βιοκλιματικές προδιαγραφές.

3. Επιθετική παραγωγή και προώθηση Ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (Α.Π.Ε.).

α) Αιολική Ενέργεια: Δημιουργία αιολικών πάρκων ειδικά σε τοποθεσίες όπου φυσούν δυνατοί άνεμοι όπως στα νησιά και στα υψώματα.

β) Ηλιακή Ενέργεια: Ανάπτυξη φωτοβολταϊκών συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας αλλά βελτίωση και εντονότερη προώθηση των γνωστών από χρόνια ηλιακών θερμοσιφώνων για ζεστό νερό.

γ) Υδραυλική Ενέργεια: Δημιουργία περισσότερων εργοστασίων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε ποτάμια, λίμνες καθώς και στη θάλασσα εκμεταλλευόμενοι τις παλίρροιες τα θαλάσσια ρεύματα και τα κύματα.

δ) Γεωθερμική Ενέργεια:

ε) Ενέργεια από τη βιομάζα: Βιομάζα είναι τα υπολείμματα δασικών εκμεταλλεύσεων, βιομηχανικών, αγροτικών (φυτικών και ζωικών) και αστικών αποβλήτων.

στ) Σταδιακή αντικατάσταση του πετρελαίου από άλλα καύσιμα υλικά όπως τα βιοκαύσιμα (π.χ. βιοντίζελ),υδρογόνο κ.ά. αναπτύσσοντας νέα προγράμματα τεχνολογίας έτσι ώστε το κόστος των παραπάνω βιοκαυσίμων να μειωθεί και να είναι ανταγωνιστικό του συμβατικού πετρελαίου

.

4. Μεταλλαγμένα: Όχι στην καλλιέργεια μεταλλαγμένων προϊόντων έτσι ώστε να διατηρηθεί η βιοποικιλότητα των φυτών στη γη.

Αν όλα τα παραπάνω μας προβληματίσουν και αρχίσουμε να τα συζητάμε ίσως έχουμε κάποιες ελπίδες για σταδιακή εφαρμογή τους. Διαφορετικά το μέλλον του πλανήτη διαγράφεται ζοφερό.

Πηγές φωτογραφικού υλικού:

http://energy-globalwarming.wikidot.com/didaktikes-energeies
http://kpe-kastor.kas.sch.gr/energy1/alternative/hydrauliki.htm
http://1gym-ag-parask.att.sch.gr/environment/iliako/energy/geoth/index.htm
http://iek-sidir.ser.sch.gr/robot/new_page_10.htm

Πολιτισμός - Τέχνη

Νέοι Χαράκτες
Ονοματεπώνυμο Συντάκτη: Αναγνωστόπουλος Σωτήριος

Με τίτλο «**Νέοι Χαράκτες 2008 - 2009**» πραγματοποιείται έκθεση διακεκριμένων χαρακτών, στο αίθριο του 1ου ορόφου της Δημοτικής Πινακοθήκης Λάρισας Μουσείο Γ.Ι . Κατσίγρα . Πρόκειται για σύγχρονους καλλιτέχνες οι οποίοι έχουν δείξει μεγάλη δραστηριότητα και συνεχίζουν να προβληματίζουν με τα μηνύματα που στέλνουν μέσα από τα έργα τους, έχοντας βέβαια κοινή διάθεση να αναδείξουν την εικαστική αυτή περιοχή προς τα έξω, είτε χρησιμοποιώντας παραδοσιακές μεθόδους, είτε σύγχρονα μέσα και υλικά είτε παντρεύοντας και τα δύο με μεγάλο κέφι και μαεστρία.

Για να θαυμάσει και να εκτιμήσει κανείς σωστά τις δημιουργίες των καλλιτεχνών, θα ήταν χρήσιμο να γνωρίζει κάποια βασικά ιστορικά και τεχνικά στοιχεία, της χαρακτικής τέχνης. Η τεχνική, η ποιότητα του χαρτιού, το παιχνίδι με το φως (chiaro – scuro), η πλαστικότητα της χάραξης καθώς και η καθαρότητα του χρώματος της μελάνης, είναι εκείνα τα στοιχεία που θα καθορίσουν την αξία ενός χαρακτικού έργου και όχι η θεματογραφία του. Η χαρακτική έχει μια ιδιαίτερη ξέχωρη αλλά και εξίσου δυναμική παρουσία στο χώρο της τέχνης με τη γλυπτική και τη ζωγραφική.

Χαρακτικό έργο, λέγεται, κάθε τυπωμένη εικόνα, που έχει πρώτα χαραχτεί στο ξύλο, στο μέταλλο, στην πέτρα ή σε οποιαδήποτε άλλη επιφάνεια .

Η πρώτη τυπωμένη εικόνα σε χαρτί χρονολογείται στην Κίνα, όπου οι Κινέζοι τύπωναν τα βιβλία τους πάνω σε έντυπη πλάκα από ξύλο. Τέτοιο δείγμα (868 μ.Χ.) βρίσκεται στο Βρετανικό Μουσείο.

Σύντομα η τέχνη αυτή περνά στην Κορέα και από εκεί στην Ιαπωνία όπου γνωρίζει μεγάλη άνθηση.

Στην Ευρώπη τον 14ο αιώνα η μεγάλη ζήτηση εικόνων με θρησκευτικό περιεχόμενο, βοηθούν ν΄ αναπτυχθεί η τέχνη της **ξυλογραφίας**, η οποία κυριαρχεί μέχρι τα μέσα του 16ου αιώνα ως τη στιγμή που οι εκδότες στρέφονται στη χαλκογραφία, ανοίγοντας νέους δρόμους στην τέχνη του βιβλίου, περιορίζοντας την ξυλογραφία σε διακοσμητικά θέματα

Στην αρχή επειδή οι καλλιτέχνες είχαν δυσκολία με την τεχνική, δανείζανε το σχέδιο τους σε τεχνίτες λιθογράφους ή χαλκογράφους και αυτοί με τη σειρά τους αναλαμβάνανε τη μεταφορά του στο χαλκό ή την πέτρα για εκτύπωση.
Έτσι είχαμε έργα υπογεγραμμένα από μεγάλους καλλιτέχνες δίχως βέβαια οι ίδιοι να έχουν αγγίξει χαλκό ή πέτρα.

Υπάρχουν συνεργασίες καλλιτεχνών και τεχνιτών όπως το παράδειγμα του μεγάλου καλλιτέχνη της ξυλογραφίας Αλμπερ Ντύρερ που εμπιστεύεται τα σχέδιά του στον τεχνίτη χαράκτη Φράντς. Το ίδιο γίνεται και από τους Λούκας Κράναχ, Αλτόρφερ, Ολμπάϊν κ.ά. Στη συνέχεια απ' τα χέρια των τεχνιτών η χαρακτική έρχεται στα χέρια των καλλιτεχνών.

Ο **Ρέμπραντ** μέσα από την καταπληκτική τεχνική του Μαύρου – Άσπρου οδηγεί την τέχνη της χαλκογραφίας στην τελειότητα.

Ο **Ροντέν** ιδρύει την εταιρεία **Γάλλων ζωγράφων και χαρακτών** παρακινώντας τους Ρενουάρ, Σεζάν, Λωτρέκ, Μπονάρ, Πισσαρό, Ντελωνέ ν' ασχοληθούν με την χαρακτική. Τότε ο **Λωτρέκ επινοεί την έγχρωμη Λιθογραφία** και ο Γκωγκέν ανανεώνει την ξυλογραφία .

Η χαρακτική πια βρίσκεται στα χέρια των ζωγράφων – χαρακτών και από την αρχή του περασμένου αιώνα οι Πικάσο, Ματίς, Σαγκάλ καταφεύγουν σ' αυτή για να εκφραστούν.

Στην Ελλάδα κάνει την εμφάνισή της στα τέλη του 18ου αιώνα και το 1843 αρχίζει να διδάσκεται στο Πολυτεχνικό Σχολείο, όπως λεγόταν τότε η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών.

Σήμερα εντυπωσιακή είναι η αίσθηση της χαρακτικής όπου με τις νέες τεχνολογικές δυνατότητες και νέα υλικά ανοίγουν δρόμους για καινούριες μεθόδους εκτύπωσης και επινοούνται οι **Μικτές Τεχνικές**.

Η χαρακτική διακρίνεται σε τρεις βασικές μεθόδους χάραξης: την ξυλογραφία, την χαλκογραφία και τη λιθογραφία.

Ξυλογραφία

Η πρώτη μέθοδος χαρακτικής είναι η ξυλογραφία με δύο βασικές τεχνικές. 1) Η τεχνική σε **πλάγιο ξύλο** όπου τα κομμάτια ξύλου είναι παρμένα από κορμούς δέντρων κομμένα παράλληλα με τις ίνες του κορμού. Η αχλαδιά, η κερασιά, η μηλιά και η καρυδιά προτιμώνται επειδή όταν στεγνώσουν δε σκάνε. 2) Η τεχνική σε **όρθιο ξύλο** όπου οι πλάκες προέρχονται από το εγκάρσιο κόψιμο του κορμού των δέντρων και κολλιούνται για να δημιουργηθούν μεγαλύτερες επιφάνειες. Τα **είδη ξύλου** που χρησιμοποιούνται γι' αυτή την τεχνική είναι το **κελεμπέκι** και το **τσιμισίρι,** τα οποία είναι πάρα πολύ σκληρά. Σ' αυτά τα ξύλα λόγω της σκληρότητάς τους η εργασία είναι πιο λεπτή και με εργαλεία όμοια της χαλκογραφίας, έχουμε καταπληκτικά περάσματα από το καθαρό άσπρο στο καθαρό μαύρο.

Ο καλλιτέχνης σχεδιάζει με σινική μελάνι ή μεταφέρει με καρμπόν το θέμα από την ανάποδη πλευρά πάνω στο ξύλο και με ειδικά μαχαιράκια, τις γούζες και το καλέμι χαράζοντας αφαιρεί ό,τι δεν πρέπει να τυπωθεί.

Στη συνέχεια περνάει τυπογραφικό μελάνι μ΄ έναν κύλινδρο ώστε να μελανωθεί ό,τι εξέχει (τα σκαμμένα μέρη μένουν λευκά). Έπειτα τοποθετεί επάνω στη μελανωμένη επιφάνεια ένα ειδικό χειροποίητο χαρτί Ιαπωνίας πιέζοντάς το, μ' ένα λείο μεταλλικό εργαλείο (burnissoir) ή το τυπώνει στο πιεστήριο.

Στην έγχρωμη ξυλογραφία τηρείται η ίδια διαδικασία αλλά απαιτούνται τόσες πλάκες όσες τα χρώματα του έργου.

Σήμερα χρησιμοποιούνται και άλλα υλικά όπως το plexiglass, το linoleum κ.α.

Χαλκογραφία

Η χαλκογραφία λίγο νεώτερη από την ξυλογραφία είναι η μέθοδος της χαρακτικής με τα πιο πλούσια αποτελέσματα . Γίνεται σε πλάκες από χαλκό, τσίγκο ή ατσάλι και ανήκει στη βαθιά φόρμα εκτύπωσης.

Ένας από τους τρόπους χάραξης της χαλκογραφίας είναι η « Οξυγραφία » η χάραξη δηλαδή με οξύ. Επάνω στη μεταλλική επιφάνεια που είναι καλά γυαλισμένη, περνιέται ένα ειδικό βερνίκι. Αφού στεγνώσει, ο καλλιτέχνης χαράζει με μεταλλική μύτη στο σχέδιό του. Μετά βυθίζει την χαραγμένη πλάκα σε λεκάνη με διάλυμα νιτρικού οξέος και νερού. Το οξύ τρώει όλες τις ακάλυπτες από το βερνίκι γραμμές.

Στη συνέχεια το βερνίκι αφαιρείται, καλύπτεται η πλάκα με μελάνι, μπαίνει στο πιεστήριο και επάνω της τοποθετείται ελαφρά νωπό το χαρτί της εκτύπωσης. Άλλες τεχνικές της χαλκογραφίας είναι οι: Aqua tinta (οξυγραφία), Pointe sechel (βελονογραφία), Taill Douce (χαλκογραφία), Maniere (ξεστό), Eau - forte (οξυγραφία).

Λιθογραφία

Τέλος η **Λιθογραφία** αποτελεί το νεότερο κλάδο της χαρακτικής. Το βασικό υλικό είναι η πέτρα. Πάνω στην επίπεδη και στιλπνή επιφάνεια πάχους ως δέκα εκατοστών, καλλιτέχνης αντί να σκαλίσει, σχεδιάζει με λιθογραφικά κραγιόνια και αφού τα στερεώσει με διάλυμα αραβικής γόμας και νιτρικού οξέος, η πλάκα βρέχεται και μελανώνεται με κύλινδρο.

Το μελάνι εκτυπώσεως πιάνει μόνο εκεί όπου η πλάκα είναι λιπασμένη με το κραγιόνι ή τη χημική (διάλυμα αραβικής γόμας και νιτρικού οξέος), ενώ στα υπόλοιπα σημεία το νερό εμποδίζει το μελάνι να πιάσει. Τέλος τοποθετείται το χαρτί πάνω στη μελανωμένη επιφάνεια και τυπώνεται στο λιθογραφικό πιεστήριο.

Χαρακτηριστικό ακόμη είναι πως σε κάθε αντίτυπο κάτω αριστερά, σημειώνεται ένα νούμερο που μας πληροφορεί πόσα αντίτυπα εκτυπώθηκαν και ποιο είναι το συγκεκριμένο (π.χ.3/55 – εκτυπώθηκε σε ¨55¨ αντίτυπα και το συγκεκριμένο είναι το ΄3¨ στη σειρά). Δίπλα στο νούμερο σημειώνεται η τεχνική του, (π.χ. Eau – Forte – οξυγραφία) και κάτω δεξιά μπαίνει η υπογραφή του καλλιτέχνη με την ημερομηνία.

Πρέπει ακόμη να σημειωθεί πως υπάρχουν καλλιτέχνες που δεν αριθμούν τα αντίτυπα του χαρακτικού τους έργου και τα ονομάζουν δοκίμιο (epreuves).

Ένα χαρακτικό έργο είναι γνήσιο όταν:

- Ο καλλιτέχνης έχει μόνος του σχεδιάσει, χαράξει, ετοιμάσει τις επιφάνειες που θα τυπώσει και τα αντίτυπα έχουν εκτυπωθεί από τον ίδιο.
- Η χαρακτική έχει ένα μεγάλο προνόμιο, τα αντίτυπα. Κυκλοφορεί ευκολότερα και επικοινωνεί με περισσότερο κόσμο.

Οι καλλιτέχνες που συμμετέχουν στην αξιόλογη αυτή έκθεση ως τις 31 Δεκεμβρίου είναι οι παρακάτω: Αναστασίου Βασιλική, Αντωνιάδη Ειρήνη, Αχείμαστου Φανή, Βασδέκη Ευα, Γεωργά Ματίνα, Δεληγιάννη Πατρίτσια – Ευγενία, Δελφίνο Ιωάννα, Διονυσοπούλου Ελισσάβετ, Ζαβιτσάνου Μαρία, Καρακώστας Κωνσταντίνος, Κλέβες Κρίσικο, Κόκκαλης Λάζαρος, Κοντόνης Ανδρέας, Κυριακίδου Ελένη, Λιβανού Ελένη, Μαρκόπουλος Κώστας, Μητσάνη Φαίη, Μπεζιργιαννίδου Χρύσα, Πάλλης Γεώργιος, Πεταλάς Μιλτιάδης, Πλεύρη Παρασκευή, Τσαγγάρης Γιώργος, Τσιρογιάννης Δημήτριος, Fabry Timea, Φαλιάγκας Αθανάσιος, Φαντάρος Μιχάλης, Φερεντίνος Παναγιώτης, Φραγκουλίδου Ράνια, Χαρακτινού Άννα, Χαροκόπου Αναστασία, Χατζίρη Αναστασία.

Αναγνωστόπουλος Σωτήριος
Καθηγητής εικαστικών

Πολιτισμός – Λογοτεχνία

ΔΙΑΒΑΣΑ…

Σάβ, 30/01/2010 - 00:30 — Παύλου Ν.

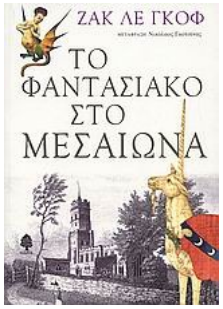

…το βιβλίο του Ζακ Λε Γκοφ «***Το φαντασιακό στο Μεσαίωνα***» (Μετάφραση Νικόλαος Γκοτσίνας, Κέδρος 2008)

Η πρώτη εγγύηση γι' αυτό το ενδιαφέρον βιβλίο είναι το όνομα του συγγραφέα του: Ζακ Λε Γκοφ: από τους σημαντικότερους ειδικούς της ιστορίας των Μέσων Χρόνων με παγκόσμια αναγνώριση, διευθυντής σπουδών στην Ανώτατη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών της Γαλλίας, συνδιευθυντής των Annales.

Αποτελείται από δοκίμια που έχουν δημοσιευτεί κατά καιρούς. Μερικοί τίτλοι: «Το θαυμαστό στη Μεσαιωνική Δύση», «Η έρημος-δάσος στη μεσαιωνική δύση», «Σώμα και ιδεολογία στη μεσαιωνική δύση», «Ο χριστιανισμός και τα όνειρα».

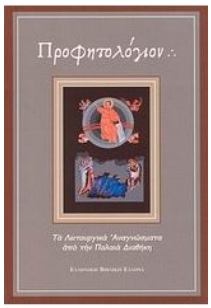

…το «***Προφητολόγιον. Τα Λειτουργικά Αναγνώσματα από την Παλαιά Διαθήκη***» Ελληνική Βιβλική Εταιρία, Αθήνα 2009[2](Επιστημονικός υπεύθυνος Μιλτιάδης Κωνσταντίνου)

Ένα καλαίσθητο βιβλίο που περιέχει το πρωτότυπο κείμενο των Ο΄ της Παλαιάς Διαθήκης και τη μετάφρασή του στη νεοελληνική των λειτουργικών αναγνωσμάτων που χρησιμοποιεί η Ορθόδοξη Εκκλησία.

Το σπίτι με τις δύο πόρτες, Βάσας Σολωμού-Ξανθάκη - Βιβλιοκριτική

Τρί, 02/02/2010 - 22:59 — Ανδρεοπούλου Ε.

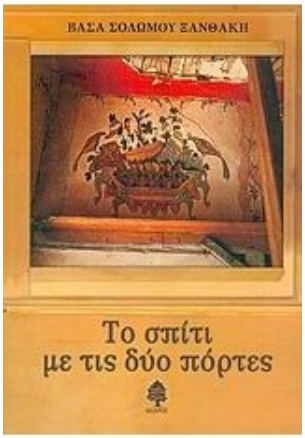

Η Βάσα Σολωμού-Ξανθάκη γεννήθηκε στα Αμπελάκια, όπου βρίσκεται το παλιό αρχοντικό της οικογένειας «**το σπίτι με τις δύο πόρτες**», που αναστήλωσε η ίδια. Σπούδασε Ιστορία και Αρχαιολογία στην Αθήνα, όπου και ζει. Έχει γράψει παιδικά βιβλία, διηγήματα αφηγήματα, νουβέλες, μυθιστορήματα, μεταφράσεις και άρθρα. Έχει τιμηθεί για έργα της από τη Γυναικεία Λογοτεχνική Συντροφιά και την Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών. Η νουβέλα της, «**Ο Γάμος**», γνώρισε μεγάλη επιτυχία και ως θεατρική παράσταση από το Θεσσαλικό Θέατρο και το Κ.Θ.Β.Ε. «Το σπίτι με τις δύο πόρτες» κυκλοφόρησε το 2005 από τις εκδόσεις «Κέδρος».

Το έργο αυτό, καθαρά βιωματικό, είναι μια κατάθεση ψυχής` ένα έργο με το οποίο προσπαθεί να ξορκίσει το κακό που χτυπούσε τη γενιά της, κάθε τέταρτο του αιώνα, όπως λέει η ίδια, αλλά και την οικογένειά της. Ένα έργο εξομολογητικό και, ως εκ τούτου, ζωντανό και αληθινό. Βέβαια, στην προσπάθειά της να ανατρέξει στην ιστορία της γενιάς της, μπολιάζει την πραγματικότητα με το μύθο. Πραγματικότητα και μυθοπλασία σφιχταγκαλιασμένες δίνουν ένα συναρπαστικό υλικό που γοητεύει και προβληματίζει, καθώς πλαισιώνεται από τη βαθιά φιλοσοφική σκέψη της συγγραφέα.

Στοιχεία ιστορικά που αφορούν τη γενέτειρά της, τα Αμπελάκια, συνοδεύουν την προσωπική ιστορία και εξαίρουν τη φυσιογνωμία της ιστορική αυτής κοινότητας ομόκεντρα με την ιστορία της οικογένειάς της που ζει και κινείται και υποφέρει στο σπίτι με τις δύο πόρτες.

Νοσταλγία βασανιστική γίνεται η κινητήρια δύναμη για τη δημιουργία του έργου αυτού. Ανάγκη για βαθιά εξομολόγηση, για απολογισμό ζωής, καθώς πιστεύει πως σιγά - σιγά οδεύει προς το «πλήρωμα» του χρόνου. Μια πονεμένη ιστορία, η ιστορία της γενιάς της, βγαίνει στο φως. Δύσκολη απόφαση για τη συγγραφέα αλλά και ηρωική. Δεν είναι εύκολο να ανοίγεις διάπλατα τις «πόρτες» της ψυχής σου και να αποκαλύπτεις τις πληγές που προσπαθείς να τις επουλώσεις. Είναι μια ύστατη προσπάθεια όχι τόσο γιατρειάς της ψυχής, όσο ξορκίσματος του κακού. Λέει χαρακτηριστικά η συγγραφέας: «*Να τα πω κι εγώ μια φορά να ξεσπάσω. Σα για να ξορκίσω τη συμφορά μιας ζωής να μην αφεθούν θανατερά υπόλοιπα' ούτε οι σκοτεινές θεότητες της αβύσσου εκεί να οργιάζουν*». Επιτακτική η ανάγκη να σταματήσει το κακό «*Θα ψάξω να βρω ένα κλειδί……για να κλειδώσω για πάντα τη στενή του πόρτα, όπου απ' έξω κλαίει ο Χοκ*».

Αντιγράφω από τον πρόλογο του καθηγητή του ΑΠΘ Μιλτιάδη Κωνσταντίνου, που είναι ο επιστημονικός υπεύθυνος της έκδοσης: «*Προφητολόγιον ονομάζεται το λειτουργικό βιβλίο της Ορθόδοξης Εκκλησίας στο οποίο περιέχονται οι περικοπές από την Παλαιά Διαθήκη που διαβάζονται κατά τις ιερές ακολουθίες του εκκλησιαστικού έτους, επειδή μέσα από τα κείμενα αυτά αποκαλύπτεται το σχέδιο του Θεού για τον κόσμο και προαναγγέλλεται η σωτηρία που μας φέρνει ο Χριστός*».

Βασανιστική και η ανάγκη αποκατάστασης της αλήθειας για το θάνατο του πατέρα της, πολύ μορφωμένου δασκάλου και αγωνιστή των πανανθρώπινων ιδεών της Ισότητας και της Δημοκρατίας, που «συκοφαντήθηκε από τους συντρόφους του και στιγματίστηκε αντιδραστικός και εχθρός του λαού» με συνέπεια τη δολοφονία του. Εσωτερική λοιπόν επιταγή, χρέος, η «αναστήλωση» της τιμής του αδικοχαμένου πατέρα.

Βαρύ όμως το φορτίο της ζωής της και ο αναγνώστης νιώθει την ανάγκη της να ξεχάσει, να σβήσει, αν ήταν δυνατόν, όλα όσα τη βασανίζουν μια ζωή «*Και μια Σειρήνα πάνω από τον τάφο μου λίγη θα ήταν, που με το μαγευτικό τραγούδι της άλλων κόσμων αιώνια θα με κρατούσε μακριά απ` όλους και απ` όλα όσα έζησα. Μακάρι*».

Ο λόγος μακροπερίοδος, καλοσυνταγμένος μοιάζει με ποτάμι που τα νερά του ενισχύονται από πολλές πηγές ή παραπόταμους, που όμως δεν ξεστρατίζει, αλλά κυλά με καθαρά νερά προς τις εκβολές του.

Έτσι και η συγγραφέας, καθώς πλημμυρίζουν τη σκέψη της ταυτόχρονα πάμπολλες μνήμες, προσπαθεί να συμπεριλάβει, όσο γίνεται, περισσότερες κάθε φορά μέσα στην περίοδο, την οποία υφαίνει πάνω σε στερεό στημόνι με χρυσοποίκιλτα υφάδια, πολύτιμα υλικά λογοτεχνικού έργου αξιώσεων.

Η ίδια όμως αγωνιά μη τυχόν χαθεί η λογική σειρά και ο πραγματικός χρόνος της εξιστόρησης όλων όσων βίωσε: «*Αλλά προτρέχω. Αυτή η σισύφεια πέτρα όλο ανεβοκατεβαίνει. Εκείνο που θέλω τώρα αμέσως όμως να πω, τιθασεύοντας την κλίση μου ν` αρχίζω από το τέλος…..*».Ο πραγματικός χρόνος δεν τηρείται και ο αφηγηματικός χρόνος κάνει πολλά πισωγυρίσματα ή βιαστικός τρέχει σε κάτι που συμβαίνει αργότερα: «*Αλλά, θεέ μου, πάλι έφτασα στο τέλος, ενώ είμαι στην αρχή της αφήγησής μου*». Προσπαθεί να πιάσει τα νήματα των εξομολογήσεών της υποτάσσοντας τον αφηγούμενο χρόνο στις επιταγές του χώρου, καθώς αυτός παίζει πρωταγωνιστικό σχεδόν ρόλο στο σπίτι με τις δύο πόρτες. Η συγγραφέας έχει συναίσθηση του ότι οι απανωτές μνήμες έρχονται να την πνίξουν συγκινησιακά και μάλιστα κάποιες διατηρούνται θαμπά και χωρίς φυσική συνέχεια στον ιστορικό χρόνο, γι` αυτό ειλικρινά ομολογεί: «*Ο φορτισμένος χώρος, όπως τούτος δω στο Τζαμωτό δωμάτιο που αναθυμιέμαι, είναι συμπυκνωμένος χρόνος! Ο χώρος τον διαβρώνει, τον ανακατεύει, τον ανακατατάσσει, τον σπάει σε χίλια κομμάτια, ανατρέπει τη διαδοχή. Είναι χρόνος, όπως ακριβώς βρίσκεται στο κεφάλι μας, θρυμματισμένος, ή όπως στα όνειρά μας* ».

Πληθωρική στην αφήγηση και στην περιγραφή, βιάζεται να τα πει όλα, να χωρέσει κοντά στα μεγάλα και τις μικρολεπτομέρειες, αφού η ευαισθησία της ξεχειλίζει και η αγάπη της εκδηλώνεται ίδια για τα σημαντικά και τις λεπτομέρειες.

Η γραφή της κάποτε ειρωνική, ανελέητη, εκφράζει θυμό, όταν, για παράδειγμα, περιγράφει ανθρώπινους τύπους που μόνο άνθρωποι δε θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν (περίπτωση Ντάριο Φέστι). Όταν γίνεται σκωπτική, χρησιμοποιεί κυρίως ασύνδετα σχήματα και ο λόγος είναι χειμαρρώδης, χωρίς τις τσιριμόνιες του «επίσημου», μακροπερίοδου λόγου.

Βαθιά φιλοσοφική σκέψη διακόπτει την αφήγηση, καθώς η συγγραφέας κριτικάρει το παρόν συγκρίνοντας το με το παρελθόν, τα κοινωνικά συστήματα και καθώς ομολογεί πως η έπαρση οδηγεί στην ύβρη που προκαλεί τη νέμεση και επισύρει την τίση.

Νοσταλγός της μικρής κοινωνίας, όπως της ιδιαίτερής της πατρίδας, είναι η συγγραφέας, γιατί εκεί οι άνθρωποι μπορούν να επικοινωνούν. Ποικίλες ανθρώπινες σχέσεις διαγράφονται στις σελίδες του μυθιστορήματος. Η φιλοξενία στο σπίτι με τις δύο πόρτες είχε κάτι από τα χαρακτηριστικά του αντίστοιχου θεσμού στην αρχαιότητα.

Το έργο αυτό είναι ένας «Πακτωλός» πολύτιμων υλικών, εξομολογήσεων, ιστορικών πληροφοριών, κοινωνικών και πολιτικών ιδεών, αρχών ζωής, βιωμάτων και ανθρώπινων σχέσεων.

Η συγγραφέας με το έργο αυτό κάνει έναν απολογισμό ζωής, αποτίνοντας φόρο τιμής σε αγαπημένα πρόσωπα και στον αγαπημένο τόπο καταγωγής της, τα Αμπελάκια.

Ανδρεοπούλου-Τσεργά Ευανθία

Ο σύγχρονος λόγος της Θεολογίας

Όνοματεπώνυμο Συντάκτη: Χάρης Ανδρεόπουλος

ΑΝΟΙΓΜΑ ΣΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

**Με άρθρα ποικίλης ύλης κυκλοφόρησε το νέο τεύχος του επιστημονικού περιοδικού «ΘΕΟΛΟΓΙΑ», που εκδίδεται από την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος*

Του Χάρη Ανδρεόπουλου *
xaan@theo.auth.gr

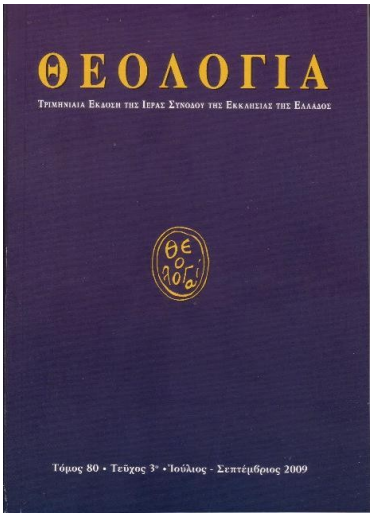

Ανανεωμένο ποιοτικά, βελτιωμένο αισθητικά και με εμφανή το στόχο για το άνοιγμά του στην ευρύτερη επιστημονική κοινότητα και τη κοινωνία, κυκλοφορεί το επιστημονικό περιοδικό «Θεολογία», στο νέο του – από τη περασμένη άνοιξη - ξεκίνημα, υπό την διεύθυνση του Συμβούλου του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, δρ. Θεολογίας, Σταύρου Γιαγκάζογλου. Η «Θεολογία», ένα περιοδικό με ιστορική διαδρομή άνω των 80 ετών, εκδίδεται, με την πρόνοια του Αρχιεπισκόπου, από την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος, με τη μορφή της επιστημονικής επετηρίδας.

Ο κ. Γιαγκάζογλου διαδέχθηκε στη θέση του Διευθυντού Συντάξεως του επιστημονικού περιοδικού της Εκκλησίας της Ελλάδος, τον αποχωρήσαντα, μετά από πολυετή (26ετή) θητεία στη θέση αυτή, ομότιμο καθηγητή του πανεπιστημίου Αθηνών κ. Ευαγ. Θεοδώρου, επιχειρώντας να χαράξει μια νέα πορεία που να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις των καιρών για ένα περιοδικό το οποίο χωρίς να αποβάλει τον ακαδημαϊκό του χαρακτήρα μπορεί να γίνει πιο δυναμικό, αισθητικά πιο ελκυστικό και, κυρίως, πιο ενδιαφέρον για περισσοτέρους ανθρώπους. Να συνεχίσει να απευθύνεται, ως επιστημονική επετηρίδα, στους εξειδικευμένους επιστήμονες και ερευνητές, αλλά, εφεξής, να είναι προσιτό και στο χώρο πέραν των ειδικών, κυρίως, δε να διακονεί και να υποστηρίζει θεολογικά και ποιμαντικά το έργο της Εκκλησίας στο σύγχρονο κόσμο. Νομίζουμε ότι το πρώτο δείγμα αυτής της προσπάθειας, έτσι όπως σαρκώνεται στα τρία τεύχη της νέας πορείας, είναι πολύ ελπιδοφόρο.

ΜΕΛΕΤΕΣ

Η «Θεολογία» θα κυκλοφορεί εφεξής σε τέσσερα (αντί των δύο μέχρι πρότινος) τεύχη ανά έτος. Από αυτά τα δύο θα είναι ποικίλης θεολογικής ύλης και τα άλλα δύο θα αναφέρονται σε συγκεκριμένα κάθε φορά θεολογικά αφιερώματα, ενδιαφέροντα και προσβάσιμα και από τον μέσο αναγνώστη. Σε κάθε τεύχος πέραν του αφιερώματος θα δημοσιεύονται: στη στήλη «*Ιδιόμελα*», ανεξάρτητες θεματικά θεολογικές μελέτες ή δοκίμια. Στη στήλη «*Θεολογικά Χρονικά*», αναφορά σε σημαντικά γεγονότα από τον διορθόδοξο και διαχριστανικό κόσμο, όπως συνοδικές συνδιασκέψεις, συνέδρια, επίσημοι διαχριστιανικοί διάλογοι, κ.α. Στη στήλη «*Περιοδικά Ανάλεκτα*» σύντομη επισκόπηση των ελληνικών και ξένων θεολογικών περιοδικών, στη στήλη «*Βιβλιοστάσιον*», βιβλιοκριτικά δοκίμια και παρουσιάσεις θεολογικών μονογραφιών, βιβλίων και λοιπών εκδόσεων. Τέλος, στη στήλη «*Αναλόγιον*», ενημερωτικό δελτίο πρόσφατων θεολογικών εκδόσεων.

Μέχρι στιγμής, για το 2009, κυκλοφόρησαν τρία τεύχη, εκ των οποίων τα δύο (1ο και 3ο) ήταν ποικίλης ύλης και το 2ο θεματικό (για τον Συνοδικό θεσμό), ενώ το 4ο θα έχει αφιέρωμα με θέμα «Θεία Ευχαριστία και Εκκλησία» και θα κυκλοφορήσει τον προσεχή Φεβρουάριο. Στα τεύχη του 2010 θα υπάρχουν, επίσης, αφιερώματα σε ζητήματα «Ποιμαντικής Θεολογίας» (όπως κατήχηση, κήρυγμα, μετάφραση κειμένων, γλώσσα της λατρείας, κ.λ.π.), σε ζητήματα για τη Κοινωνία των Πολιτών, τη Πολυπολιτισμικότητα, τη Βιοηθική, την Χρήση του διαδικτύου, την Οικολογία, κ.λ.π.

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

Επίσης, ένα από τα τεύχη του 2010 θα είναι αφιερωμένο σε μια μεγάλη θεολογική προσωπικότητα του 20ου αιώνα, τον π. Γεώργιο Φλωρόφσκι, έναν φωτεινό θεολόγο, που δεν μπορούσε να κατανοήσει τη θεολογική του εργασία, ως πανεπιστημιακός, χωρίς τη σύνδεσή της με την Εκκλησία και θεωρούσε ότι θα πρέπει να παραμένει άρρηκτη η σχέση της (ακαδημαϊκής) θεολογίας με την Εκκλησία. Για την αξία αυτής της σχέσης, ο Διευθυντής του περιοδικού και Σύμβουλος του Π.Ι, δρ. Σταύρος Γιαγκάζογλου, μιλώντας (18/01/2010) στο Ρ/Σ της Ι. Μητρόπολης Λάρισας παραδέχθηκε ότι - και - στη χώρα μας υπήρξαν περίοδοι «υπερτροφίας» της ακαδημαϊκής θεολογίας, υπό την έννοια της λειτουργίας της ως ιστορικοφιλολογικής επιστήμης χωρίς σύνδεση με τη ζωή της Εκκλησίας. Στο ερώτημα «εάν μπορεί η Θεολογία να λειτουργήσει αυτόνομα ως ιστορικοφιλολογική επιστήμη» ο κ. Γιαγκάζογλου απάντησε θετικά, τόνισε, όμως, ότι «δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η πηγή της Ορθόδοξης θεολογίας είναι η ζωντανή εκκλησιαστική παράδοση, από την οποία αν πάρει «διαζύγιο» η Θεολογία τότε θα καταντήσει μια μουσειακή – αρχαιολογική επιστήμη, η δε Εκκλησία θα απωλέσει την κριτική συνείδησή της, διότι η Θεολογία υπηρετεί την Εκκλησία αλλά και η Εκκλησία δίχως την Θεολογία καταντά ένα ιεροκρατικός οργανισμός, ο οποίος στο τέλος δεν θα έχει τι να πεί πέρα από την επιτέλεση κάποιων τελετουργιών εν πολλοίς ακατανοήτων για τον μέσο άνθρωπο. Αρα», κατέληξε συμπερασματικά ο κ. Γιαγκάζογλου, «η Θεολογία και η Εκκλησία είναι από τη φύση τους συνδεδεμένες έτσι ώστε η μία να τροφοδοτεί την άλλη και αυτόν τον άξονα, αυτής της ζωτικής σχέσης θέλει να διακονήσει το περιοδικό «Θεολογία».

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Το περιοδικό «Θεολογία» από την ερχόμενη άνοιξη θα ξεκινήσει σειρά θεματικών επιστημονικών σεμιναρίων κατ' αρχήν στην Αθήνα και εν συνεχεία και στη Θεσσαλονίκη, τα οποία θα λειτουργούν με τη συμμετοχή 40 – 50 ατόμων ως θεολογικά εργαστήρια και ως forum θεολογίας. Επίσης, σε συνεργασία με την Ακαδημία Αθηνών, τις Θεολογικές Σχολές του ΕΚΠΑ και του ΑΠΘ, και τους φορείς των θεολόγων, ανέλαβε να διοργανώσει το 3ο διεθνές Συνέδριο Ορθόδοξης Θεολογίας, στην Αθήνα. Υπενθυμίζεται ότι το 1ο Συνέδριο είχε πραγματοποιηθεί στην Αθήνα το 1936, με τη συμμετοχή του π. Γ. Φλωρόφσκι, ο οποίος μάλιστα είχε καθιερώσει το σύνθημα «Επιστροφή στους Πατέρες» και το Β' Συνέδριο είχε πραγματοποιηθεί το 1976 υπό την εποπτεία του αειμνήστου καθηγητού που θεμελίωσε στη χώρα μας τις Βιβλικές σπουδές, του Σάββα Αγουρίδη. Το 3ο Συνέδριο, σύμφωνα με τον σχεδιασμό προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί μετά από τρία χρόνια (2013) αποσκοπώντας σε καιρούς όπου έχουν επικρατήσει νέες κοινωνικές και ιδεολογικές συνθήκες να δώσει στην Ορθόδοξη Θεολογία την ευκαιρία να κάνει τις διαπιστώσεις της, να εκφράσει τη προφητική φωνή της παίρνοντας θέση απέναντι στα προβλήματα του ανθρώπου και του κόσμου και να χαράξει γραμμές για το παρόν και το μέλλον, να σαρκώσει την προφητική της φωνή στο σήμερα..

ΤΟ 3ο ΤΕΥΧΟΣ

Το τελευταίο τεύχος του περιοδικού που κυκλοφόρησε είναι το 3ο και φιλοξενούνται σ' αυτό λίαν ενδιαφέροντα άρθρα ποικίλης ὕλης. Στο προλογικὸ σημείωμά του, με τίτλο «Τὸ λειτούργημα του πρώτου στὴν Εκκλησία» ὁ Σταύρος Γιαγκάζογλου εξετάζει συνοπτικὰ τη φύση, τὸν χαρακτήρα καὶ τη σημασία του λειτουργήματος του πρώτου για τη ζωὴ της Εκκλησίας. Οι Χρήστος Τερέζης καὶ Σπύρος Παναγόπουλος στη μελέτη τους «Αγάπη καὶ εκκλησιαστικὴ ιεραρχία στον Διονύσιο Αρεοπαγίτη», η οποία ακολουθεί, εξετάζουν τις ποικίλες σημασίες που προσλαμβάνει η χριστιανικὴ έννοια της «αγάπης» στὸ έργο του Διονυσίου «Περὶ Εκκλησιαστικής Ιεραρχίας».

Στο κείμενο με τίτλο «Η περὶ της αναγνώσεως των ευχών της θείας Λειτουργίας παράδοση και οι σχετικὲς απόψεις του αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου» ο Παναγιώτης Σκαλτσής ασχολείται με τον τρόπο (εκφώνως ή μυστικώς) της ανάγνωσης των λειτουργικών ευχών με βάση τις σχετικὲς απόψεις του αγίου Νικοδήμου Αγιορείτη. Ο Παντελής Καλαϊτζίδης (συντονιστής της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών της Ιεράς Μητρόπολης Δημητριάδος) στο λίαν επίκαιρο άρθρο του «Πολυπολιτισμικὴ πολυθρησκευτικὴ κοινωνία και το κατηχητικὸ έργο της Εκκλησίας» διερευνά την ανάγκη προσαρμογής του κατηχητικού καὶ ποιμαντικού έργου της Εκκλησίας, προκειμένου αυτό νὰ μπορέσει να ανταποκριθεί στις διαφορετικὲς απαιτήσεις των συγχρόνων πλουραλιστικών κοινωνιών.

Ο Χαράλαμπος Βέντης στο δοκίμιό του «The Eloquent Sounds of Silence: Contrasting Intimations of the Ineffable» ("Οι εύγλωττοι ήχοι της σιωπής: Αντικρουόμενοι υπαινιγμοί του ανείπωτου») προσφέρει μιὰ κριτικὴ ἀνάγνωση τῆς σημασίας τοῦ Wittgenstein γιὰ τον τρόπο διατύπωσης του θεολογικού λόγου, συζητώντας παράλληλα μὲ σύγχρονους ερμηνευτὲς του έργου του Αυστριακού φιλοσόφου. Ο Γεώργιος Ανανιάδης στο άρθρο του «Το πρόσωπο στὸν Ν. Μπερντιάεφ. Μιὰ προσέγγιση της έννοιας του προσώπου στο στοχασμὸ του Ν. Μπερντιάεφ» επιχειρεί μια παρουσίαση του τρόπου που αντιλαμβάνεται ο Μπερντιάεφ την έννοια του προσώπου.

Ο Γεώργιος Βαρβατσούλιας στη μελέτη του «Η θεώρηση της μελαγχολίας στον William James και η έννοια της θλίψης στον Ποιμένα του Ερμά. Διαπραγμάτευση στὸ πλαίσιο της ψυχολογίας της θρησκείας», εξετάζει με βάση τους δύο αυτοὺς συγγραφείς τη μελαγχολία και τη θλίψη, δύο διαχρονικὰ ανθρωπολογικὰ ζητήματα του δυτικού πολιτισμού. Η Ιωάννα Στουφή - Πουλημένου εξετάζει στο άρθρο της «Χριστιανισμὸς και αρχαία τέχνη. Ρήξη ή σχέση διαλεκτική;» τη στάση των χριστιανών απέναντι στα αρχαία μνημεία, αλλὰ καὶ τὶς επιρροὲς που δέχθηκε η παλαιοχριστιανικὴ τέχνη ἀπὸ τὴν αρχαία.

Στο μελέτημα «Μάξιμος Brankovic (1462-1516) Σέρβος Δεσπότης, Μητροπολίτης Οὐγγροβλαχίας, Αγιος», ο Γεώργιος Στυλιαράς ασχολείται με το έργο ενὸς σημαντικου αγίου τῆς Ορθόδοξης Εκκλησίας στὴ Σερβία. Τέλος, ο Δημήτριος Πάντος στὸ άρθρο «Ο Βλάσιος Σκορδέλης (1835-1900) και το Βουλγαρικὸ εκκλησιαστικό ζήτημα» εξετάζει τη συμβολὴ του Σκορδέλη στὴν πορεία του βουλγαρικού εκκλησιαστικού ζητήματος στὴ Φιλιππούπολη (σημερινὸ Plovdiv της Βουλγαρίας).

Τὸ επόμενο (4ο) τεῦχος θα είναι αφιερωματικὸ με θέμα «Θεία Ευχαριστία καὶ Εκκλησία» και θα κυκλοφορήσει τὸν προσεχή Φεβρουάριο.

* Σημειώνεται ότι η ετήσια συνδρομή της «Θεολογίας» είναι για το εσωτερικό 40 ευρώ. Οι φοιτητές των Τμημάτων Θεολογίας και οι θεολόγοι εκπαιδευτικοί καταβάλλουν το ήμισυ της ετήσιας συνδρομής (20 €). Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στα τηλ. 210 – 7273313 και στο e-mail: theologia@ecclesia.gr

*** Ο Χάρης Ανδρεόπουλος είναι δημοσιογράφος – θεολόγος (), http://religiousnet.blogspot.comM.Sc. Εκκλησιαστικής Ιστορίας και υπ. δρ. ΑΠΘ (http://www.auth.gr/theo), συνεργάτης του Ρ/Σ της Ιεράς Μητρόπολης Λάρισας (96,3 FM, http://www.imlarisis.gr/live.php), της πύλης εκκλησιαστικών ειδήσεων «*amen.gr*» (http://www.amen.gr), αρθρογράφος της εφημερίδας «Ελευθερία» (http://www.eleftheria.gr). Υπηρετεί στο Γυμνάσιο Αρμενίου ν. Λάρισας ( ).http://gym-armen.blogspot.com**

Μια μέρα σαν την επόμενη...

Πέμ, 04/03/2010 - 16:32 — Τσουκανέρη Χ.

Ανοίγω τα μάτια μου και κοιτώ γύρω μου. Συνειδητοποιώ νυσταγμένα ότι είναι Δευτέρα πρωί. Τα ξανακλείνω, κουρασμένη από το χθεσινοβραδινό ξενύχτι. Έμεινα ξύπνια μέχρι τη μία, βλέποντας τηλεόραση, άρα καλά να πάθω τώρα! Πόσο βάρβαρο μου φαίνεται το πρωινό ξύπνημα! Κρατώ τα μάτια μου κλειστά και παίρνω λίγες στιγμές για να σκεφτώ...

Πρέπει να σηκωθώ, να πλυθώ και να ντυθώ. Η τσάντα μου είναι έτοιμη από την προηγούμενη. Τρέχω βιαστικά, σκοντάφτω, πρέπει να προλάβω το κουδούνι! Χρόνος για πρωινό δεν υπάρχει. Για να διαβάσω λίγο το βιβλίο που παιδεύω εδώ και μέρες, ούτε συζήτηση! Αρπάζω την τσάντα, χαιρετάω με κομμένη την ανάσα και κοπανάω την πόρτα πίσω μου.

Θα ακολουθήσω εφτά διδακτικές , έξι κανονικές ώρες. Θα κάθομαι στο θρανίο μου ακούγοντας προσεκτικά, σηκώνοντας διαρκώς το χέρι μου, αναζητώντας προσοχή και αναγνώριση. Ναι, έχω κάνει τις ασκήσεις μου και έχω μάθει την ιστορία. Λίγη κουβέντα με τις διπλανές, κανένα αστείο στο διάλειμμα και περνάει η μέρα.

Πήγε δύο. Το κουδούνι ακούγεται λυτρωτικό, έχουμε όλοι κουραστεί και πεινάσει. Θα πάω στο σπίτι, θα φάω και αμέσως μετά θα διαβάσω για τα αγγλικά, γιατί δίνω κι ένα πτυχίο, το οποίο πρέπει να πάρω!

Κατά τις έξι θα φύγω για τα αγγλικά, έχοντας δει την αδερφή μου ελάχιστα, καθώς αυτή τώρα γυρνάει από τα δικά της. Θα γράψω ορθογραφία τις λέξεις που έμαθα πιο πριν, θα πάρω πίσω μία άριστη έκθεση και κατά τις οχτώ θα επιστρέψω στο σπίτι όπου θα με περιμένουν τα μαθήματα!

Η στοίβα με τα βιβλία φαίνεται βουνό, αλλα παρόλα αυτά, θα αρχίσω αισιόδοξα. Διαβάζω τα θρησκευτικά, μαθαίνω απ' έξω τις ημερομηνίες της ιστορίας, λύνω τις ασκήσεις των μαθηματικών και στύβω το μυαλό μου για να κάνω τις χρονικές αντικαταστάσεις στα αρχαία. Ουφ, τελείωσα! Μαζεύω την τσάντα μου και βγάζω τα ρούχα που θα φορέσω την επόμενη, γιατί δε θα προλάβω το πρωί.

Έπειτα θα μιλήσω λίγο στο τηλέφωνο, θα ξεφυλλίσω το βιβλίο μου, θα ανταλλάξω μερικές κουβέντες με τους γονείς μου και τελικά θα βάλω πιτζάμες για να κοιμηθώ.

Αναρωτιέμαι... Έτσι θέλω να είναι η μέρα μου; Ισως θέλω να βγω, να τρέξω, να παίξω, να νιώσω ότι είμαι ακόμα παιδί... Ισως θέλω να δω τον ήλιο, να μυρίσω τον αέρα της εξοχής, να κολυμπήσω σε μια λίμνη, να μαζέψω λουλούδια και να τσιμπηθώ από τα αγκάθια τους... Ίσως θέλω να γελάσω, να κλάψω, να συγκινηθώ, να χαρώ, να πονέσω, ίσως θέλω να ζήσω!!! Αναρωτιέμαι... Έτσι είναι άραγε οι μέρες και των άλλων παιδιών; Προσπάθεια, κούραση, μόχθος για μικρές ανταμοιβές χαράς και ικανοποίησης;

Δεν ξέρω... Δεν προλαβαίνω να το σκεφτώ, δεν έχω χρόνο, πρέπει να ξυπνήσω, θα αργήσω στο σχολείο...

AIDS = Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

Πέμ, 04/02/2010 - 06:19 — Ζιώγα Ν.

Το AIDS αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους κινδύνους της εποχής μας και κυρίως για τις νεότερες ηλικίες. Είναι μια ανίατη λοιμώδης νόσος που οφείλεται στον ιό HIV, ο οποίος προσβάλλει το ανοσοποιητικό σύστημα του ανθρώπου, το σύστημα δηλαδή που είναι υπεύθυνο για την άμυνα του οργανισμού ενάντια σε λοιμώξεις και άλλες ασθένειες. Μέχρι σήμερα δεν έχει βρεθεί φάρμακο ούτε εμβόλιο για το AIDS. Υπάρχουν φάρμακα για την καθυστέρηση της νόσου, όμως όχι για τη θεραπεία.

Ο πρώτος επιβεβαιωμένος θάνατος από AIDSσημειώθηκε στα 1959 στην Αφρική (διαγνώστηκε αναδρομικά με εξέταση ιστών του θύματος), ενώ υπάρχει και ένας δεύτερος που υποστηρίζεται ότι προκλήθηκε από τη νόσο την ίδια χρόνια στην Αγγλία. Λόγω της παγκόσμιας εξάπλωσης της νόσου, αυτή χαρακτηρίζεται ως πανδημία. Η πρώτη επίσημη ανακοίνωση για τη νόσο εκδόθηκε το 1981 από τις υπηρεσίες υγείας των ΗΠΑ. Αρχικά, χαρακτηρίστηκε ως «νόσος των ομοφυλόφιλων», επειδή οι πρώτοι διαγνωσμένοι ασθενείς άνηκαν σε αυτή την πληθυσμιακή ομάδα. Αργότερα όμως επηρέασε και άλλες ομάδες υψηλού κινδύνου, μολύνοντας τελικά και άτομα που δεν άνηκαν σε αυτές τις ομάδες.

Οι συνηθέστεροι τρόποι μετάδοσης του ιού είναι :

-με σεξουαλική επαφή με κάποιο οροθετικό άτομο χωρίς χρήση προφυλακτικού. Η ταυτόχρονη ύπαρξη άλλων σεξουαλικώς μεταδιδόμενων νοσημάτων ευνοεί τη μετάδοση του ιού.

-με τη χρήση κοινών συρίγγων, κατά την ενδοφλέβια χρήση ναρκωτικών ουσιών.

-από τη μητέρα στο παιδί, ιδιαίτερα κατά τη στιγμή της γέννησης, αλλά και κατά το θηλασμό καθώς ο ιός εντοπίζεται και στο μητρικό γάλα.

-ο κίνδυνος μέσω μετάγγισης αίματος, που όμως έχει ελαχιστοποιηθεί για τις αναπτυγμένες χώρες, καθώς εφαρμόζονται έλεγχοι για την ύπαρξη του ιού HIV στα δείγματα των αιμοδοτών.

Πριν από λίγα χρόνια υπήρχε μια μεγάλη έξαρση της νόσου και ο κόσμος ανησυχούσε για τον τρόπο μετάδοσης.

Επανάληψη μήτηρ πάσης μαθήσεως;

Τρί, 02/02/2010 - 22:36 — Τσουκανέρη Χ.

Είμαστε δυο μαθήτριες της τρίτης γυμνασίου και γράφουμε αυτό το άρθρο για να εκφράσουμε τον προβληματισμό μας σχετικά με τη διδασκαλία της ιστορίας κατά τη διάρκεια της δωδεκαετούς φοίτησής μας στο σχολείο. Έχουμε παρατηρήσει ότι η διδακτέα ύλη, αφού ολοκληρωθεί στο δημοτικό, κατόπιν επαναλαμβάνεται και ολοκληρώνεται ξανά στο γυμνάσιο και στο λύκειο.

Η ιστορία εισάγεται στη διδακτική ύλη στο επίπεδο της τρίτης δημοτικού. Στα τέσσερα χρόνια του δημοτικού που διδάσκεται καλύπτονται με αρκετές ασάφειες όλες οι χρονικές περίοδοι της ελληνικής ιστορίας από τη μυθοπλασία σε σχέση με τη γέννηση του κόσμου εώς το πιο πρόσφατο κεφάλαιό της, το β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Από εκεί και πέρα επανάλαμβάνεται, ως έχει, σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης. Έτσι δημιουργείται ένα πρόβλημα που κάθε παιδί καλείται να αντιμετωπίσει, χωρίς καν να το αντιλαμβάνεται.

Η δομή της ελληνικής ιστορίας αποτελείται από τρία βασικά κεφάλαια, από τα οποία προκύπτουν αρκετές υποενότητες: την Αρχαία, την Βυζαντινή και τη Νεοελληνική Ιστορία.

Από τη μία πλευρά, σε κάθε βαθμίδα προσφέρεται στους μαθητές ένα διαφορετικό φάσμα πληροφοριών σε σχέση με συγκεκριμένα γεγονότα, που ανταποκρίνεται στο επίπεδό τους. Με αυτό τον τρόπο, ενώ η διδασκαλία της ιστορίας καταλήγει να είναι ολοκληρωμένη, είναι μια πολύπλοκη και επώδυνη διαδικασία για τους μαθητές, παρότι στη πλειοψηφεία τους δεν το αντιλαμβάνονται. Για γίνουμε πιο σαφείς, τα παιδιά καλούνται, αφού έχουν αφομιώσει τις γνώσεις ενός επιπέδου, να τις συνδέσουν με τις νέες πληροφορίες του επικείμενου επιπέδου. Συνεπώς, δημιουργείται μία σύγχυση που επιφέρει την αναποτελεσματική εκμάθηση και αφομοίωση των ιστορικών γεγονότων.

Πλέον είναι γνωστό ότι δεν μεταδίδεται από την καθημερινή, κοινωνική επαφή, την χειραψία, το αγκάλιασμα, το απλό φιλί, τη συνάθροιση ατόμων, από την τουαλέτα, από τον ιδρώτα ή το σάλιο, από ρούχα, σκεπάσματα, πιάτα, ποτήρια και μαχαιροπίρουνα , τηλέφωνα, από πισίνες ή θάλασσες, από κουνούπια ή άλλα έντομα.

Το AIDS αποτελεί κίνδυνο, όπως προείπαμε, οπότε η πλήρης ενημέρωση είναι απαραίτητη. Γι' αυτό είναι απαραίτητη η ένταξη κάποιου μαθήματος σεξουαλικής αγωγής ή κάτι παρόμοιας φύσης στην σχολική πραγματικότητα. Πρέπει όλοι να προφυλάσσουμε την υγεία μας προστατεύοντας και τους γύρω μας .Η σεξουαλική επαφή χωρίς προφυλακτικό πρέπει να είναι παράδειγμα προς αποφυγήν. Ας βοηθήσουμε όλοι στην μείωση των κρουσμάτων. Σε αυτόν τον αγώνα βοηθούν και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης με διάφορες καμπάνιες. Επίσης υπάρχει και παγκόσμια ημέρα κατά του AIDS με σύμβολο το κόκκινο φιογκάκι με στόχο την ενημέρωση και την πρόληψη!

Ζιώγα Νικολέττα –Καλογήρου Σταυρούλα

Διαβάζοντας το βιβλίο της ιστορίας της β΄ λυκείου, παρατηρούνται πολλαπλές ομοιότητες με το βιβλίο της β' γυμνασίου. Εκτός από το γεγονός ότι κινούνται γύρω από τον ίδιο θεματικό άξονα υπάρχουν επίσης παρόμοιες εκφράσεις, εικόνες, προβληματισμοί, πηγές…

Το αιώνιο ερώτημα παραμένει: Σε τι αποβλέπει αυτή η τακτική; Δε θα έπρεπε ο στόχος του εκπαιδευτικού συστήματος να είναι η διευκόλυνση των μαθητών; Και τέλος, έχει σκοπό να κάνει κανείς κάτι για αυτό;

Φανάρα Παρασκευή, Τσουκανέρη Χαρά

Ποιοί είμαστε...

Συντακτική ομάδα

Παύλου Νικόλαος - *θεολόγος -ιστορικός* - Αρχισυντάκτης
Ανδρεοπούλου Ευανθία - *φιλόλογος*
Αργυρούλη Ευαγγελία - *φιλόλογος*
Γεροκώστα Κωνσταντίνα - *φυσικής αγωγής*
Σιαχανίδου Αικατερίνη - *πληροφορικής*
Τσιόπας Αναστάσιος - *φυσικός*
Τσιούρβα Παρασκευή - *μαθηματικός*
Χατζηπανταζή Μαρία - *οικιακής οικονομίας*

-Η εικόνα των παιδιών δημοσιεύεται με τη σύμφωνη γνώμη των γονέων. Τη εικόνα φιλοτέχνησε ο Δημήτρης Λαπούσης.

Αρθρογράφοι μαθητές/τριες

Ζιώγα Νικολέττα
Κανάκη Βασιλική
Κατσάνη Κων/να
Καλογήρου Σταυρούλα
Τσουκανέρη Χαρά
Φανάρα Παρασκευή
Χαλκιά Κων/να

Η φιλοσοφία μας βασίζεται στη δυνατότητα για ισότιμη πρόσβαση και συμμετοχή. Θέλουμε το περιοδικό να αποτελέσει έναν χώρο δημιουργικής έκφρασης όχι μόνο για μας, αλλά για όλους τους αναγνώστες. Γι αυτό μπορείτε να στέλνετε τα δικά σας άρθρα, τις σκέψεις, τις προτάσεις σας για θέματα σχετικά με την εκπαίδευση, το περιβάλλον, την υγεία, τον πολιτισμό, ή οτιδήποτε άλλο σας απασχολεί και θέλετε να μοιραστείτε με την υπόλοιπη "διαδικτυακή" κοινότητα, συμπληρώνοντας τη φόρμα επικοινωνίας ή αποστέλλοντας μας e-mail.

Η συντακτική ομάδα αφού πρώτα αξιολογήσει το περιεχόμενο των άρθρων σας, θα επικοινωνήσει μαζί σας για το πότε θα δημοσιευθεί το άρθρο σας. Απαραίτητο είναι να υπογράφετε τα κείμενα με το όνομά σας.

Κείμενα με υβριστικό ή επιθετικό περιεχόμενο δεν θα δημοσιεύονται.

Η συντακτική ομάδα